

„EGYÜTT A TERMÉSZETÉRT”

STRATÉGIAI TERV 2017-2021

MAGYAR MADÁRTANI ÉS
TERMÉSZETVÉDELMI
EGYESÜLET
(MME)

2017. május 27.

TARTALOM

I.	Bevezetés	4
II.	Vezetői összefoglaló.....	5
III.	Az MME jövőképe, küldetése és alapértékei	9
IV.	A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület természetvédelmi tevékenységének története, eredményei	11
V.	Stratégiai célkitűzések	12
VI.	A Stratégiai terv megvalósításának területei	13
1.	A természetvédelem társadalmi támogatottságának növelése	13
1.1	A természetvédelmi problémák, összefüggések bemutatása a lakosság számára.....	13
1.2	Az emberek természettel való „találkozásának” segítése	14
1.3	Az MME oktatási tevékenységének fejlesztése, bővítése A természetvédelmi ismeretek átadása a fiatalabb generációknak, az ismeretek alkalmazása az oktatási, nevelési tevékenységben	16
1.4	Az MME eredményeinek jobb megismertetése a nagyközönséggel.....	17
2.	Kiemelt természeti értékeink védelme	19
2.1	Kiemelt fajmegőrzési programjaink folytatása és fejlesztése	20
2.2	Több fajt érintő veszélyeztető tényezők (pl. áramütés, mérgezés stb.) elleni fellépés erősítése és szervezettebbé tétele	24
2.3	A természetvédelmi tervezés, megvalósítás és nyomon követés fejlesztése, a természetvédelmi célkitűzések és prioritások rendszeres felülvizsgálata a célszerűbb és hatékonyabb munka érdekében	25
2.4	A nemzetközi tevékenységünk fejlesztése a BirdLife International keretében: részvétel az EU szakpolitikai munkáiban, partnereink támogatása és közös projektek fejlesztése.	26
2.5	Regionális vezető szerepkör betöltése kiemelt fajok és természetvédelmi problémák kezelésében, ahol a hazai tapasztalatok ezt már lehetővé teszik.....	27
3.	Biológiai sokféleség védelme a tágabb környezetünkben, élőhelyvédelem - kiemelten a mezőgazdasági területeken	28
3.1	Az élőhelyek védelme.....	28
3.2	Területek védelme.....	29
3.3	Az ágazati szakpolitika befolyásolása - pl. mezőgazdasági támogatási politika	31
3.4	Természetvédelmi politika alakításának befolyásolása, érdekképviselő itthon és az Európai Unióban.....	32

3.5	Közösségi természetvédelmi programok indítása és a meglévők fejlesztése– gyakoribb madárfajok védelme, madárbarát kert.....	33
3.6	Új együttműködési területek feltárása (pl. madárbarát innovációk a mezőgazdasági szolgáltatási szektorban); együttműködés az érdekcsoportokkal	34
3.7	Együttműködés más mértékadó országos és regionális szervezetekkel a hatékony természetvédelmi érdekérvényesítésért	35
4.	Tudásalapú természetvédelem	36
4.1	Monitoring (madár, kételtű-hüllő, denevér), madárgyűrűzési és kutatási programjaink fenntartása és fejlesztése	36
4.2	A kutatási-monitoring eredményeink felhasználása a gyakorlati természetvédelmi munkánkban	39
4.3	Az egyesületi tudás és az adatbázisok gyakorlati alkalmazása, közismertté tétele ismeretterjesztő és tudományos publikációk révén	40
4.4	A madárállományok változásán alapuló biodiverzitás-értékelés szélesebb körű alkalmazásának elősegítése (pl. stratégiák, programok fenntarthatóságának értékelésében)....	41
4.5	Az MME informatikai rendszereinek fejlesztése a biztonságos és folyamatos adattárolás és szolgáltatás érdekében	42
5.	Erős szervezet – hatékony természetvédelem.....	43
5.1	Tagi és támogatói bázis jelentős mértékű növelése.....	43
5.2	A tagság önkéntes tevékenységekbe történő bevonásának jelentős mértékű bővítése	45
5.3	Az MME belső hálózatának és kommunikációjának fejlesztése, a tagság széleskörű tájékoztatása.....	46
5.4	Az önkéntesek és munkatársak képzése, motiválása	46
5.5	Az egyesület bázisainak fejlesztése, Madárvárták, Központok köré szerveződő programok megvalósítása	47
VII.	A stratégia megvalósításának értékelése és felülvizsgálata – Tervezési rendszer	48

I. BEVEZETÉS

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) céljai az 1974-es alapítás óta alapjaiban nem változtak, azonban tevékenységünk folyamatosan bővült. A madarak mellett más állatcsoportok védelmével is elkezdtünk foglalkozni, ismeretterjesztési és oktatási tevékenységünket folyamatosan bővítettük, kutatási és monitoringmódszereinket a hazai és nemzetközi eredményekre alapozva fejlesztettük. Egyre szélesebb körben alakítottunk ki nemzetközi partnerkapcsolatokat, mindezeknek köszönhetően pedig egyre több támogatónk és tagunk hozzájárulásával tudjuk megvalósítani közérdekű tevékenységünket.

Az ötévente megválasztott elnökség egyik legfontosabb feladata az egyesületi tevékenység fő irányainak és prioritásának meghatározása. A madarak védelme és kiemelt fajmegőrzési programjaink nyilvánvalóan mindig is tevékenységünk gerincét fogják képezni, de a változó kihívások, folyamatosan átalakuló körülmények és a saját szervezetünk változása/növekedése is azt kívánja meg, hogy nyitottak legyünk minden új kezdeményezés befogadására. Amikor megkezdtük a 2017 és 2022 közötti időszakra vonatkozó stratégiánk készítését, a belső egyeztetések során szinte mindenki azt kezdeményezte, hogy a következő időszakban sokkal többet foglalkozzunk az emberekkel. A jelenkor embere egyre inkább eltávolodik a természettől, életmódja és döntései viszont állandóan növekvő nyomást gyakorolnak a természeti elemekre, az egész földi életközösségre.

Egyesületünk sikeres tudott maradni, amikor gyakorlati eszközökkel kellett fellépni egy faj megőrzése érdekében, vagy amikor tudományosan megalapozott felméréseket kellett megterveznünk és kiviteleznünk. Ezeket mind fontos eredménynek tartjuk, de azt is látjuk, ha a társadalom hozzáállásán nem tudunk változtatni, akkor elképzelhető, hogy ezek az erőfeszítések hiábavalóvá válnak. Stratégiánk ezért az oktatásban, az ismeretterjesztésben, az önkéntesség további népszerűsítésében, valamint még nagyobb és erősebb társadalmi bázis kiépítésében tűz ki jelentős fejlesztési célokat, ezekre helyezi a hangsúlyt a következő 5 évben. Természetesen az erősségeinknek tekintett területeken is fenn kívánjuk tartani a megszokott minőséget, de további új eredményeket szeretnénk elérni.

Mindig fontos hangsúlyozni, hogy bármit is tűzünk ki célul, azt csak közösen tudjuk elérni – tagjainkkal, támogatóinkkal, önkénteseinkkel és a társadalom lehető legszélesebb körű támogatásával. Kérem, tartsanak velünk, hogy tehesünk „együtt a természetért”.

Bajor Zoltán

elnök

II. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az elmúlt fél évszázadban a természetvédelem célkitűzései és módszerei lényegesen megváltoztak, miközben annak szükségszerűsége felértékelődött. Míg korábban az emberi tevékenység elsősorban egy-egy fajt vagy azok élőhelyét fenyegette, addig mára egész térségek, sőt a bioszféra működőképessége forog veszélyben. A nemzetközi természetvédelemnek ennek megfelelően egyre nagyobb kihívásoknak kell megfelelnie. Az egyes fajok védelmén túl előbb az élőhelyek, majd a teljes bioszféra biológiai sokféleségének megőrzése lett a legfontosabb feladat.

Az MME elsődleges célja Magyarország biológiai sokféleségének megőrzéséhez való hozzájárulás, ezen belül Magyarország egyelőre még gazdag madárvilágának fenntartása.

Az MME stratégiai célterületei, hosszú távú céljai és ezek megvalósítása érdekében kijelölt prioritásai a következők:

1. A természetvédelem társadalmi támogatottságának növelése

Hosszú távú cél:

A természetvédelem és madárvédelem társadalmi támogatottságának növelése, az MME társadalmi bázisának bővítése.

Az egyes társadalmi csoportok környezeti tudatosságának, természetvédelmi tárgyú ismereteinek gyarapítását és szemléletének formálását kiemelten fontosnak tartjuk annak érdekében, hogy az ökológiai jellegű problémák kialakulását lehetőség szerint megelőzzük. A közoktatásban, szakoktatásban és különösen a pedagógusképzésben a jelenleginél sokkal hangsúlyosabban kell megjeleníteni a természetvédelmi problémák jelentőségének, ezek megoldásának mint sürgető kényszernek. Fontosnak tartjuk, hogy a jövőben egyre magasabb szintű ökológiai tudással és tudatossággal rendelkezzen a lakosság minden rétege.

- 1.1 A természetvédelmi problémák, összefüggések bemutatása a lakosság számára
- 1.2 Az emberek természettel való „találkozásának”, tapasztalatszerzésének segítése
- 1.3 Az MME oktatási tevékenységének fejlesztése és bővítése, a természetvédelmi ismeretek átadása a fiatalabb generációknak, az ismeretek alkalmazása az oktatási, nevelési munkában
- 1.4 Az MME eredményeinek hatékonyabb megismertetése a legszélesebb közönséggel

2. Kiemelt természeti értékeink védelme

Hosszú távú cél:

A hazai védett és fokozottan védett madár- és más állatfajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, a kedvezőtlen helyzetűek állománynövekedésének elérése.

Az MME kiemelten kezeli azon fajok védelmét, hosszú távú megőrzését és állományának növelését, amelyek világszerte veszélyeztetettek, Európában vagy Magyarországon kedvezőtlen védelmi helyzetűek, illetve fenntartásuk speciális intézkedéseket igényel. A madarakon kívül az MME a kétéltűek, a hüllők, az emlősök, a nappali lepkék és a szitakötők monitorozásával és védelmével kíván megkülönböztetetten foglalkozni.

- 2.1 Kiemelt fajmegőrzési programjaink folytatása és fejlesztése (madarak, kétéltűek, hüllők és emlősök)
- 2.2 A több fajt érintő veszélyeztető tényezők (pl. áramütés, mérgezés stb.) elleni fellépés hatékonyabbá és szervezettebbé tétele
- 2.3 A természetvédelmi tervezés, megvalósítás és nyomon követés fejlesztése, a természetvédelmi célkitűzések és prioritások rendszeres felülvizsgálata a célszerűbb és hatékonyabb munka érdekében
- 2.4 A nemzetközi tevékenységünk fejlesztése a BirdLife International keretében: részvétel az EU szakpolitikai munkájában, partnereink támogatása és a közös projektek fejlesztése
- 2.5 Regionális vezető szerepkör betöltése kiemelt fajok és problémák természetvédelmi szempontú kezelésében, azokban a kérdésekben, amelyek esetében a hazai tapasztalatok ezt már lehetővé teszik
- 2.6 A szitakötő- és a nappalilepke-fajokról széles körű adatgyűjtés elindítása az esetlegesen szükséges gyakorlati védelmi intézkedések megalapozása érdekében

3. Biológiai sokféleség védelme a tágabb környezetünkben, élőhelyvédelem kiemelten a mezőgazdasági területeken

Hosszú távú cél:

A madarak és más veszélyeztetett állatfajok védelme szempontjából jelentős élőhelyek és területek kedvező természetvédelmi helyzetének elérése, megőrzése.

Az MME a Natura 2000 területek védelmét tekinti kiemelt feladatának. Az MME tevékenységét a következő időszakban a kezelési-fenntartási tervek kidolgozásának segítésére, illetve önálló megvalósítására és a természetvédelmi feladatok finanszírozásának megteremtésére összpontosítja. Az élőhelyvédelmi feladatok elsősorban mintaterületi élőhelykezeléseket, a támogatási rendszerek kedvező alakulását és az érdekcsoportokkal való hatékonyabb együttműködést célozzák. Kiemelten a gyepekkel, a mezőgazdasági és a lakott területekkel kívánunk foglalkozni.

- 3.1 Az élőhelyek védelme
- 3.2 Területek védelme
- 3.3 Az ágazati szakpolitika befolyásolása (pl. mezőgazdasági támogatási politika)
- 3.4 Természetvédelmi politika alakításának befolyásolása, érdekképviselet itthon és az Európai Unióban
- 3.5 Közösségi természetvédelmi programok indítása és a meglévők fejlesztése – gyakoribb madárfajok védelme, Madárbarát kert program bővítése
- 3.6 Új együttműködési területek feltárása (pl. madárbarát innovációk a mezőgazdasági szolgáltatási szektorban), együttműködés az érdekcsoportokkal
- 3.7 Együttműködés más mértékadó országos és regionális szervezetekkel a hatékony természetvédelmi érdekérvényesítés érdekében

4. Tudásalapú természetvédelem

Hosszú távú cél:

A természeti állapot változásának nyomon követése, értékelése, korai jelzések az érdekcsoportok számára, hozzájárulás a védelmi intézkedések megvalósításához.

Az MME egyik legfőbb értéke az önkénteseink és a hivatásos munkatársaink által évtizedek óta együttesen végzett természetvédelmi célú monitoringmunkák során gyűjtött adatok összessége, az azokból kialakított adatbázisok, valamint elérhetőségük. Fontosnak tartjuk, hogy az adatbázisaink alapján készült elemzések eredményeit rendszeresen megismertessük a szakmai közönséggel és a társadalom legszélesebb rétegeivel is. Természetvédelmi célkitűzéseinket ezen eredményekre alapozva határozzuk meg. Elengedhetetlen, hogy adatbázisaink elérhetőségét és naprakészségét folyamatosan biztosítsuk, mindezekre alapozva részesei lehessünk a hazai és nemzetközi tudományos együttműködéseknek.

- 4.1 Monitoring- (madár, kételtű-hüllő, denevér és szitakötő), madárgyűrűzési és kutatási programjaink fenntartása és fejlesztése
- 4.2 A kutatási/monitoringeredményeink felhasználása a gyakorlati természetvédelmi tevékenység során
- 4.3 Az egyesület szakmai tudásának és adatbázisainak közismertté tétele ismeretterjesztő és tudományos publikációk révén, illetve azok gyakorlati alkalmazása
- 4.4 A madárállományok változásán alapuló biodiverzitás-értékelés szélesebb körben történő alkalmazása (pl. stratégiák/programok fenntarthatóságának értékelésében)
- 4.5 Az MME informatikai rendszereinek fejlesztése a biztonságos és folyamatos adattárolás és -szolgáltatás érdekében

5. Erős szervezet – hatékony természetvédelem

Hosszú távú cél:

Az MME szervezetének megfeleltetése a hosszú távú stratégia hatékony, színvonalas megvalósításának.

Az MME a tagság létszámának folyamatos növelése mellett a tagok és az önkéntesek tájékoztatását és képzését tekinti stratégiai célnak. A belső szemléletformálással, a növekvő számú és egyre felkészültebb tagságon keresztül kívánjuk elérni, hogy a társadalom mind szélesebb rétegei legyenek elkötelezettek a természeti értékek megőrzése iránt. Az a célunk, hogy tagságunkkal és a közülük kikerülő tisztségviselőinkkel megismertessük, miként kell hatékonyan működtetni egy szervezetet, hogy az még sikerebb egyesületté váljon. Lehetőséget kell biztosítani tagjainknak, hogy megtalálják szerepüket az egyesületben, és ezáltal megvalósíthassák céljaikat.

Az MME célja, hogy a szervezet irányítását eredményesen és átláthatóan végezze. Stratégiánkat jól szervezett, sokrétűen képzett, jelentős természetvédelmi szakpolitikai tudással rendelkező és jó gyakorlati érzékű munkatársakkal kívánjuk megvalósítani, amely során egyre nagyobb mértékben építünk a jól szervezett és jól képzett helyi csoportok tisztségviselőinek munkájára.

Célunk a látogató-, környezeti nevelési központok és madárgyűrűzési állomások fejlesztése úgy, hogy ezek segítsék az egyesület belső tagtoborzó és szolgáltatásjellegű oktató-nevelő, szemléletformáló tevékenységeit is. A közösségszervező bázisok (szellemi és gyakorlati) kialakításával, a meglévő tárgyi és szellemi kapacitás egységbe szervezésével kívánunk működtetni egy korszerű egyesületet.

- 5.1 Tagság és támogatók körének jelentős mértékű növelése
- 5.2 A tagság önkéntes tevékenységekbe történő bevonásának jelentős mértékű bővítése
- 5.3 Az MME belső hálózatának és kommunikációjának fejlesztése, a tagság széles körű tájékoztatása
- 5.4 Az önkéntesek és munkatársak folyamatos képzése, motiválása
- 5.5 Az egyesület bázisainak fejlesztése, madárvárták/központok köré szerveződő programok megvalósítása

III. AZ MME JÖVŐKÉPE, KÜLDETÉSE ÉS ALAPÉRTÉKEI

JÖVŐKÉPÜNK

Az MME olyan jövőért dolgozik, amelyben a társadalom harmonikusan él együtt a természettel a biológiai sokféleség fenntartása mellett.

KÜLDETÉSÜNK

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület az ország legnagyobb nyilvántartott tagsággal rendelkező, pártpolitikától mentes, nonprofit természetvédelmi társadalmi szervezete.

Az MME/BirdLife Hungary saját elhatározásából csatlakozott a világ egyik legnagyobb civil természetvédelmi hálózatához, melynek tagszervezeteivel folyamatosan együttműködik.

Az MME a madarak és más prioritásként kezelt állatcsoportok megismertetésén, megszerettetésén keresztül kívánja elérni célkitűzéseit.

Az MME minden olyan természetes személlyel és szervezettel kész együttműködni, akik, illetve amelyek a céljait elfogadják, azzal azonos értékrendet képviselnek.

Az MME arra törekszik, hogy a szomszédos országok hasonló szervezeteivel együttműködve járuljon hozzá a Kárpát-medence természeti értékeinek megőrzéséhez.

ÉRTÉKEINK

- **Elkötelezettség**
Egyesületünk céljaiért minden körülmények között, feltétel nélkül kiállunk, valamint közösen dolgozunk azok megvalósításán.
- **Szakmaiság**
Tevékenységünket tudományos alapon és magas színvonalon kívánjuk végezni. Minden tevékenységünk alapfeltétele a szakmai megalapozottság.
- **Hitelesség**
Az MME szakmai álláspontjának megfelelően alakítja ki a gyakorlati tevékenységét, követve azt az alapelvet, hogy amit másoktól elvárunk, azt mindenekelőtt mi magunk is tartjuk be.
- **Önkéntesség**
Az MME támogatja az önkéntességet és a szervezet céljainak elérése érdekében bevonja az ilyen tevékenységet végzőket céljai megvalósításába.
- **Társadalmi támogatottság**
Arra törekszünk, hogy céljainkat a társadalom legszélesebb rétegeivel egyetértésben valósítsuk meg.
- **Országos lefedettség**
Tevékenységünket az egész országban végezzük szerteágazó hálózatunk – helyi csoportjaink, szakosztályaink, programjaink és önkénteseink – segítségével.
- **Együttműködési készség**
Céljaink elérése érdekében együttműködünk az érintett állami szervekkel, az állami és civil természetvédelmi szervezetekkel, a gazdálkodókkal, a döntéshozókkal, valamint segítjük a munkájukat is.

IV. A MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET TERMÉSZETVÉDELMI TEVÉKENYSÉGÉNEK TÖRTÉNETE, EREDMÉNYEI

Az MME 1974. január 6-án alakult. A kétszáz alapítóval szemben mára több ezer tagja és Magyarország egész területére kiterjedő, helyi csoportokból álló hálózata van, illetve szakosztályai az egyes szakterületeken szintén az egész országot lefedő tevékenységet végeznek. Negyvenhárom éves működése során a szervezet számos madár- és természetvédelmi programot kezdeményezett, illetve valósított meg.

Megalakítása óta természetvédelmi tevékenysége alapvetően négy fő területen valósul meg. Ezek:

- ✓ a madár- és más állatfajok jogszabályi és gyakorlati védelme,
- ✓ a madárvédelmi szempontból jelentős élőhelyek és területek védelme,
- ✓ a madárfajok állományváltozásának monitorozása és az ezzel összefüggő kutatások végzése,
- ✓ a természetvédelmet befolyásoló érdekcsoportokkal való együttműködés, valamint környezeti nevelés.

Az MME jelentős eredményeket ért el az elmúlt több mint négy évtized alatt a veszélyeztetett madárfajok megőrzése terén. Természetvédelmi tevékenysége a kedvező élőhelyi változásokkal együtt számos veszélyeztetett madárfaj jelentős állománynövekedéséhez vezetett, néhányat pedig megmentett a magyarországi kipusztulástól.

Jelentősen hozzájárult a gyepterületek, vizes élőhelyek, erdők, mezőgazdasági és lakott területek madárvilágának megőrzéséhez. Kiemelt szerepet játszott a hazai és az EU-s jogszabályok, illetve a Ramsari Egyezmény hatálya alá tartozó védett területek kijelölésében, gyakorlati védelmében, madárvilágának monitorozásában.

Az egyes madárfajok állománynagyságát, azok változásait nyomonkövető monitoringtevékenysége Magyarország egész területét lefedi. Megfigyelő és madárgyűrzési programjain évente több ezer önkéntes vesz részt. Az 1990-es évek eleje óta működtetett Monitoring Központ országos szinten egyedülálló, folyamatosan frissülő adatbázissal rendelkezik Magyarország madárvilágáról, annak változásairól. Néhány éve megkezdődött a hazánkban élő kételtű- és hullófajok elterjedésének térképezése is. Legújabbán pedig a hazai szitakötőfajok feltérképezésére vonatkozó programot indított. A védelmi célkitűzéseket az egyesület saját kutatásai alapozzák meg.

Természetvédelmi szakpolitikai tevékenysége a jogalkotáson, a jogalkalmazás elősegítésén keresztül meghatározó volt Magyarország természeti állapota romlásának lassításában, egyes fajok esetében a korábbi kedvezőtlen folyamatok megfordításában, illetve a különböző érdekcsoportok természetvédelmi tudatosságának növelésében.

A természetvédelmi stratégiájában, illetve annak megvalósítása során kiemelten kezelte az ifjúság természetvédelmi szemléletének alakítását és a lakosság érdeklődésének felkeltését. Az elmúlt 43 év során több mint félmillió gyermek és felnőtt ment el madárgyűrző és természetvédelmi táboraiba, vett részt ilyen jellegű programjain.

Saját kiadású könyveivel, ismeretterjesztő kiadványaival eredményesen járult hozzá a természetvédelmi célkitűzések megismertetéséhez és saját eredményeinek népszerűsítéséhez.

Az MME, a BirdLife International magyarországi partnerszervezete természetvédelmi tevékenységét a Madárvédők Világszervezetének nemzetközileg elfogadott céljaival, stratégiájával és elveivel összhangban maga határozza meg, illetve széles körű együttműködésben valósítja meg.

V. STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEK

1. A természetvédelem társadalmi támogatottságának növelése
2. Kiemelt természeti értékeink védelme
3. Biológiai sokféleség védelme a tágabb környezetünkben, élőhelyvédelem kiemelten a mezőgazdasági területeken
4. Tudásalapú természetvédelem
5. Erős szervezet – hatékony természetvédelem

VI. A STRATÉGIAI TERV MEGVALÓSÍTÁSÁNAK TERÜLETEI

1. A TERMÉSZETVÉDELEM TÁRSADALMI TÁMOGATOTTSÁGÁNAK NÖVELÉSE

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a társadalom minél szélesebb rétege váljon elkötelezetté a természeti értékek megőrzése iránt. A következő években ezen a területen jelentős fejlesztéseket tervezünk.

Hosszú távú cél:

A természetvédelem és a madárvédelem társadalmi támogatottságának növelése, az MME társadalmi bázisának bővítése.

Az egyes társadalmi csoportok környezeti tudatosságának, természetvédelmi tárgyú ismereteinek gyarapítását és szemléletének formálását kiemelten fontosnak tartjuk annak érdekében, hogy az ökológiai jellegű problémák kialakulását lehetőség szerint megelőzzük. A közoktatásban, szakoktatásban és különösen a pedagógusképzésben a jelenleginél sokkal hangsúlyosabban kell megjelennie a természetvédelmi problémák jelentőségének, ezek megoldásának mint sürgető kényszernek. Fontosnak tartjuk, hogy a jövőben egyre magasabb szintű ökológiai tudással és tudatossággal rendelkezzen a lakosság minden rétege.

1.1 A TERMÉSZETVÉDELMI PROBLÉMÁK, ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA A LAKOSSÁG SZÁMÁRA

Háttér:

A klímaváltozás és a fenntartható fejlődés sokak által hallott fogalmak, azonban nem mindenki látja azokat az összefüggéseket, hogy az egyén vagy egy közösség életmódja hogyan járul hozzá az élőhelyek átalakulásához, vagy akár fajok eltűnéséhez. Mivel az ismeretek hiánya megakadályozza a rendszerszintű gondolkodást, rendkívül nehéz az emberek mozgósítása a természetkárosító tevékenységek visszaszorítása és a természetközeli viselkedési minták alkalmazása céljából. Szükséges ezért annak a tudatosítása, hogy az egyéni cselekedet is jelentősen befolyásolja a rendszer működését. A társadalom tudatosságának fokozása és az MME társadalmi támogatottságának növelése érdekében a laikusok számára figyelemfelkeltő, érthető, összefüggéseket bemutató – a kor elvárásainak megfelelő – kommunikációs anyagok összeállítása és közzététele a cél.

<p>Cél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a társadalom tudatosságának (egyéni felelősség és cselekedetek) növelése <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az MME sajtómegjelenéseinek, honlaphíreinek száma: évi legalább 3000 – részvétel nemzetközi kommunikációs kampányokban: legalább évi 1 kampány 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folyamatosan készítünk olyan híryananyagokat, amelyek az adott problémák összefüggéseit mutatják be. • Növeljük az általunk megjelentetett, „hírek a nagyvilágból” típusú tájékoztatóink számát, amik betekintést nyújtanak a nemzetközi természetvédelmi tevékenységekbe. • Kiemelt természetvédelmi problémák megoldására célzott kommunikációs kampányokat indítunk. • Kiemelt természetvédelmi problémákat bemutató nemzetközi kommunikációs kampányokhoz csatlakozunk.
---	---

1.2 AZ EMBEREK TERMÉSZETTEL VALÓ „TALÁLKOZÁSÁNAK” SEGÍTÉSE

Háttér:

A társadalomban bekövetkező változások hatására egyre kevesebben kerülnek kapcsolatba a természettel. Az egyesület „A madárbarát Magyarországért” jelmonddal közösségi madarászprogramokat indított, amik a lakosság szélesebb rétegei számára biztosítanak gyakorlati bekapcsolódási lehetőséget és mindennapi élményeket (pl.: Madárbarát kert program, önkéntes programok, ismeretterjesztő események, rendezvények).

<p>Cél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a közösségi madarászprogramok számának folyamatos növelése, új programelemekkel való bővítése <p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a természetet kevésbé ismerő, de nyitott célcsoportok elérése, bevonása <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A programok száma és a programokon résztvevők száma: évente 70.000 fő, évente legalább 3 országos rendezvény, évente legalább 2 regionális rendezvény, évente legalább 40 helyi program 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Még több és többféle közösségi programot szervezünk, még több helyszínen és időpontban.
---	--

<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a Madárbarát programokon résztvevők számának és körének jelentős mértékű növelése 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Napi madárvédelem/Madarbarát kert programot új elemekkel gazdagítjuk. • „Kezdő madarász vagyok” néven képzést indítunk, majd az arra épülő Madárbarát kert képzési programot kidolgozzuk és bevezetjük.
--	---

<p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a Madárbarát kert programra regisztráltak száma: évente legalább 280 fő - képzések száma: legalább évi 2 alkalom; a képzésen résztvevők száma: évente legalább 25 fő - kiadott Madárbarát elismerő címek száma: évente legalább 150 db 	<ul style="list-style-type: none"> • A mozgalmat olyan lehetőségként és tevékenységként ismertetjük, melynek keretében a lakosság, a gazdálkodók, a cégek, a települési és térségi közösségek aktívan bekapcsolódhatnak a mindennapi gyakorlati madár- és természetvédelembe.
<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A lehető legtöbb szakmai és tevékenységi területhez kapcsolódva rendelkezünk kidolgozott közösségi programelemmel is. - a közösségi madarászprogramok számának növelése és minőségének javítása - a lehető legnagyobb országos lefedettség elérése és az így megszólított emberek regisztrálása, egyesülethez „kötése”. - a közösségi madarászprogramok felhasználása a tag- és önkéntestoborzásban, a környezeti nevelési szolgáltatást igénylők körének bővítésében és az adománygyűjtésben - különböző célcsoportok minél jobb és szélesebb körű elérése <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> - új programelemek száma - A helyi csoportok legalább 80%-a szervez közösségi programokat legalább 15 megyében. - résztvevők száma - toborzott önkéntesek és új tagok, tagságmegújítások száma - gyűjtött adományok és látogatókönyvi név- és címjegyzék: évente legalább 2500 új látogatókönyvi adat 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fejlesztjük és bővítjük az MME közösségi madarászprogramokat szervezők számára központilag adott szóró- és bemutatóanyagok minőségét és számát, és folyamatosan biztosítjuk ezeket. • Élményt nyújtó, de ismeretanyagot is bővítő játékokat dolgozunk ki. • A helyi csoportok és szakosztályok bevonásával újabb elemekkel bővítjük a programkínálatot, fejlesztjük a közösségi életet. • Hangsúlyt fektetünk egy-egy addig kevésbé ismert madár- és más élőlénycsoport társadalmi ismertségére és elfogadottságát javító ötletek kidolgozására. • A közösségi eseményeket eszközként használjuk fel az MME különböző szakmai programjaiban.

1.3 AZ MME OKTATÁSI TEVÉKENYSÉGÉNEK FEJLESZTÉSE, BŐVÍTÉSE, A TERMÉSZETVÉDELMI ISMERETEK ÁTADÁSA A FIATALABB GENERÁCIÓKNAK, AZ ISMERETEK ALKALMAZÁSA AZ OKTATÁSI, NEVELÉSI TEVÉKENYSÉGBEN	
Háttér:	
A természetvédelmi tudatosság növelése érdekében lehetőséget nyújtunk az iskolák falain kívül működő környezeti nevelési programokhoz való csatlakozáshoz.	
Cél:	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – A felnövekvő nemzedékek minél nagyobb arányban legyenek majd képesek tevékenységükben, döntéseikben alkalmazni, érvényesíteni a természetvédelmi szemléletet és ismeretanyagot. – A Madarász ovi és Madarász suli szolgáltatások épüljenek be minél több helyi csoport és területi iroda tevékenységébe. – A Madarász ovi és Madarász suli programban részt vevő gyerekek és pedagógusok minél nagyobb arányban váljanak egyben az egyesület és az MME oktatási hálózatának tagjává. <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a Madarász ovi és Madarász suli programban részt vevő intézmények, csoportok és osztályok, gyerekek és pedagógusok száma: tanévenként legalább 30 intézmény, legalább 50 csoport bekapcsolódása – az oktatási segédanyagokkal és elektronikus információval elért intézmények száma: tanévenként legalább 100 intézmény 	<ul style="list-style-type: none"> • Megteremtjük az oktatási koordinátor munkakört. • A minőségbiztosítás érdekében egységesített Madarász ovi és Madarász suli programok anyagait a helyi csoportok és a területi irodák rendelkezésére bocsátjuk. • Folyamatosan fejlesztjük és bővítjük az oktatási segédanyag-kínálatunkat: az MME honlap környezeti nevelési rovatát, a Madártávlat Csipogó rovatát, www.csipogo.hu, a letölthető digitális tartalmakat, az MME Könyvtár sorozatát. • Növeljük az oktatási szolgáltatásainkat igénybe vevő intézmények, csoportok és gyerekek, valamint a foglalkozások számát. • Működtetjük az MME oktatási hálózatát. • Kapcsolatot építünk ki a pedagógiai munkát szervező állami és civil szervezetekkel. • Kiemelten kezeljük az állami környezeti nevelési kezdeményezésekkel, hálózatokkal (Zöld Óvoda, Ókoiskola, Erdei óvoda, Erdei iskola stb.) való együttműködést. • Adatbázist készítünk a szemléletformálással foglalkozó tagokról, részükre folyamatosan új információkat küldünk. • Lehetőséget biztosítunk óvodáknak, iskoláknak, osztályoknak és szakköröknek az MME-hez történő csatlakozásra, és folyamatosan ellátjuk őket oktatási segédanyagokkal és információval. • Továbbra is részt veszünk a Madarak és Fák Napja országos vetélkedő megvalósításában.

1.4 AZ MME EREDMÉNYEINEK JOBB MEGISMERTETÉSE A NAGYKÖZÖNSÉGGEL	
<p>Háttér:</p> <p>Céljaink eléréséhez növelni kell az egyesület társadalmi támogatottságát, amihez a legjobb eszköz a széles körű tájékoztatás a lehető legtöbb elérhető kommunikációs eszköz és csatorna felhasználásával. Az eddigi eredményeinkre építve még céltudatosabb és hatékonyabb országos kommunikációt kell folytatni.</p>	
<p>Cél:</p> <p>– társadalmi támogatottságunk jelentős mértékű növelése</p> <p>Alcél:</p> <p>– az MME internetes kommunikációjának fejlesztése</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– az MME honlapját látogatók száma és oldalmegtekintés: évente legalább 400.000 felhasználó, és legalább 1.500.000 oldalmegtekintés</p> <p>– az MME elektronikus hírlevelével elért személyek, szervezetek száma: évente legalább 40.000 cím</p> <p>– a közösségi média szolgáltatásain keresztül elért személyek száma: évente legalább +3000 új kedvelő</p>	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az MME honlapját és közösségimédia-felületeit folyamatosan a kor követelményeinek megfelelő technikai és arculati szinten tartjuk. • Az MME honlapján és közösségimédia-felületein folyamatosan figyelemfelkeltő tartalmakat jelenítünk meg a rendezvényeinkről, tevékenységeinkről, a természet- és madárvédelemről és különösen az eredményeinkről. • Az MME hírlevélolvasói bázisát növeljük.
<p>Alcél:</p> <p>– az MME megjelenésének növelése a nyomtatott és elektronikus médiában</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– az MME sajtóközleményeinek száma: évente legalább 30 sajtóközlemény</p> <p>– évente megvalósított kommunikációs kampányok száma: évente legalább 2 kampány</p>	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A nagyközönség érdeklődésére számot tartó híryananyagokat készítünk. • Partneri kapcsolatot tartunk fenn a médiával és a médiaszereplőkkel az MME céljainak és eredményeinek bemutatása érdekében. • Hírességeket (közéleti személyiségeket) vonunk be a kommunikációnkba, hogy növeljük az MME természetvédelmi felhívásainak, üzeneteinek hatékonyságát. • MÉRJÜK a sajtótevékenységünk hatékonyságát, és az eredményeket felhasználjuk a sajtóanyagok előkészítése során.

<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az MME saját kiadású nyomtatott megjelenéseinek bővítése <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – megjelenések száma – kiadványaink által évente elért személyek száma: legalább 300.000 fő 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folyamatosan megjelentetjük a Madártávlat című magazinunkat. • Az MME szórólapjai folyamatosan és jó minőségben rendelkezésre állnak, és ezeket célzottan terjesztjük. • Szakmai kiadványaink a kiválasztott célközönség számára célzottan készülnek. A célba juttatás terén egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a digitális megjelentetésre és az internetes letölthetőségre is.
<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az MME-márka ismertségének növelése <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az MME-márkát ismerők aránya a lakosság körében a ciklus végén: 50% – az MME márkajellege erősödésének hatására létrejött adományozási megállapodások száma 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az MME arculatát a kor követelményeinek megfelelő szinten tartjuk. • Az MME Arculati kézikönyvének használatát általánossá tesszük a munkatársak, a helyi csoportok és a szakosztályok mindennapi tevékenységében. • Az MME-márka ismertségének növelését minden tevékenységünk, projektünk tervezésénél és kivitelezésénél kiemelt szempontként kezeljük. • Rendszeresen mérjük az MME-márka ismertségét, az eredmények alapján értékeljük és azok szerint alakítjuk tevékenységünket. • Biztosítjuk az alkalmazottak és az önkéntesek részére a megfelelő eszközöket az MME-márka erősítéséhez. • Az MME alkalmazottait, tisztségviselőit, aktív önkénteseit kommunikációs képzésben részesítünk a hatékony márkaerősítés érdekében. • A médiában megjelenő képviselőink tudatos kijelölésével és képzésével megteremtjük az MME „arcait”. • Hiteles közéleti személyiség(ek) bevonásával növeljük a „márka” ismertségét a lakosság körében. • Az MME-márka ismertségének növeléséhez célzott együttműködési lehetőségeket keresünk, alakítunk ki (pl. gondoskodó termékek).

2. KIEMELT TERMÉSZETI ÉRTÉKEINK VÉDELME

Az MME természetvédelmi tevékenységének, illetve programjainak középpontjában a Magyarországon vadon előforduló madárfajok, a kétéltű- és hüllőfajok, a védett emlősfajok, valamint a nappali lepkék és a szitakötők állnak. Célunk, hogy hazánk páratlanul gazdag madárvilágát, valamint az MME által kiemelten kezelt további élőlénycsoportok fajgazdagságát és állomány nagyságát hosszú távon megőrizzük – azaz e fajok természetvédelmi helyzete ne romoljon – és ezek 2021-ig stabil, illetve javuló tendenciát mutassanak.

Fajmegőrzési programjaink megvalósítása során feltárjuk azokat a jelentős veszélyeztető tényezőket, amelyek a védett fajok nagymértékű, közvetlen vagy közvetett pusztulását okozzák, és közreműködünk ezek elhárításában. Kiemelten kezeljük a prioritásként megjelölt madár- és egyéb állatfajok élőhelyeinek megóvását, beleértve a fajok teljes szaporodási ciklusában, táplálkozáskor, pihenéskor, teleléskor használt területeket, gyülekezőhelyeket, illetve vonulási útvonalakat. Szakmailag támogatjuk ennek érdekében a nemzeti sajátosságoknak megfelelő, a táj- és természeti értékek fennmaradását biztosító földhasználat és gazdálkodás megvalósítását.

Céljaink elérése érdekében együttműködünk a lakossággal, a földhasználók és gazdálkodók különböző csoportjaival, az önkormányzatokkal, más társadalmi szervezetekkel, tudományos kutatóhelyekkel, illetve a kormányzati szervekkel. A BirdLife International tagjaként – annak szakmai támogatásával, a BirdLife partnerszervezetekkel együttműködésben – valósítjuk meg céljainkat és kapcsolódó természetvédelmi programjainkat.

Fajmegőrzési programjaink tervezésekor és kidolgozásakor megkülönböztetünk

- *természetvédelmi helyzetük miatt* kiemelt védelmet érdemlő, illetve speciális intézkedéseket igénylő fajokat (globálisan, európai, illetve hazai szinten veszélyeztetett vagy kedvezőtlen helyzetű fajok),
- *természetvédelmi-stratégiai* szempontból kiemelt fajokat (kulcsfajok, esernyőfajok, indikátorfajok), és
- *természetvédelmi kommunikációs* szempontból kiemelt fajokat (zászlóshajófajok, társadalmi-gazdasági problémák fókuszában álló fajok, közkedvelt fajok).

A fenti csoportokba sorolt fajok – bár jelentős átfedések lehetnek közöttük – különböző típusú fajmegőrzési, illetve élőhelyvédelmi intézkedéseket igényelnek.

Hosszú távú cél:

A hazai védett és fokozottan védett madár- és más állatfajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, a kedvezőtlen helyzetűek állománynövekedésének elérése.

Az MME kiemelten kezeli azon fajok védelmét, hosszú távú megőrzését és állományának gyarapítását, amelyek világszerte veszélyeztetettek, Európában vagy Magyarországon kedvezőtlen védelmi helyzetűek, illetve fenntartásuk speciális intézkedéseket igényel. A madarakon kívül az MME a kétélűek, a hullóok, az emlősök, a nappali lepkék és a szitakötők monitorozásával és védelmével kíván megkülönböztetetten foglalkozni.

2.1 KIEMELT FAJMEGŐRZÉSI PROGRAMJAINK FOLYTATÁSA ÉS FEJLESZTÉSE

Háttér:

A világszerte és európai szinten veszélyeztetett vagy közel veszélyeztetett fajok védelme az MME elsődleges természetvédelmi célkitűzése. E fajok közül is megkülönböztetetten kezeljük azok védelmét, amelyek megőrzésében Magyarországnak kiemelkedő szerepe és felelőssége van. Fajmegőrzési terveket, illetve fajmegőrzési programokat kell kidolgozni és megvalósítani. Az eredményeket folyamatosan aktualizálni, és hatásukat monitorozni kell. Tevékenységünk szakmai alapját a fajmegőrzési tervek képezik.

Az elmúlt időszak természetvédelmi intézkedéseinek köszönhetően, illetve más okok következtében stabilizálódott, vagy növekvő állományú fajok esetében a fajmegőrzési programokat olyan mértékben kell folytatni, hogy az elért eredmények hosszú távon biztosíthatóak legyenek.

Figyelmet kell fordítani azokra a fajokra és fajcsoportokra, amelyek bár jelenleg nem veszélyeztetettek, kulcsfontosságúak egy-egy életközösségben (pl. táplálékállatok), valamilyen ökológiai rendszerproblémára, élőhelyük változásaira érzékenyen reagálnak, illetve állományuk kedvezőtlen tendenciát mutat (pl. mezőgazdasági területekhez, vizes élőhelyekhez, lakott területekhez kötődő, zömében gyakori fajok). A természetvédelem társadalmi támogatottságának, elismertségének és hatékonyságának növelését célozzák azok a tevékenységeink, amelyek közismert és kedvelt, vagy éppen bizonyos érdekcsoportok által problémásnak ítélt (pl. gazdasági károkat okozó) fajokhoz kapcsolódnak. A veszélyeztetett fajokra fókuszáló tevékenységek mellett ezek a programok alkalmasak a társadalom széles rétegeinek bevonására, a biológiai sokféleséggel, az ember-természet viszonyával kapcsolatos kihívások bemutatására, érdemi társadalmi párbeszéd elindítására, az MME társadalmi bázisának növelésére.

A madárfajok védelme mellett a kétélűek és hullóok, a védett emlősfajok, a szitakötők és a nappali lepkék megőrzésével is foglalkozunk. Országos adatgyűjtést folytatunk, valamint fajmegőrzési programokat dolgozunk ki, és megvalósítjuk azokat. További állatcsoportok fajmegőrzési programjainak kidolgozását tervezzük, és a tervezési időszakban ezek megvalósításával foglalkozó szakosztályok megalakítását és folyamatos működését kívánjuk elérni. Világszintű veszélyeztetettsége okán az MME kiemelt célként kezeli a rákosi vipera magyarországi állományának hosszú távú megőrzését, növelését, aminek érdekében fajspecifikus védelmi programot valósít meg. Hasonló okból kiemelt célként kezeljük a hazai földikutyafajok megőrzését.

<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a globálisan, illetve európai szinten veszélyeztetett, és egyes közel veszélyeztetett fajok magyarországi kedvező természetvédelmi helyzetének elérése és megőrzése <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a hazánkban rendszeresen költő/szaporodó, világszerte veszélyeztetett (parlagi sas, kerecsensólyom, tűzok) vagy közel veszélyeztetett fajok (hamvas rétihéja, cigányréce, vörös kánya, kék vércse, nagy goda, nagy póling), illetve a szalakóta hazai költőállományának alakulása – az MME által kezdeményezett felülvizsgált/új fajvédelmi tervek száma: 2 db – az MME közreműködésével készült nemzetközi fajvédelmi tervek száma: 2 (szalakóta, vadgerle) – az MME részvételével benyújtott fajvédelmi célú programok száma: 2 db – az MME részvételével sikeresen lezárult fajvédelmi célú programok száma: 2 db – az MME közreműködésével a tervezési időszakban megvalósuló fajvédelmi programok száma: 4 db 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fajspecifikus védelmi és monitoring programokat folytatunk, illetve újakat indítunk a világszerte veszélyeztetett, és egyes közel veszélyeztetett fajok védelme érdekében. • Fajmegőrzési akció- és kezelési terveket dolgozunk ki, a meglévő terveket felülvizsgáljuk, és hivatalosan elfogadtatjuk azokat az átgondolt, komplex védelmi, megőrzési, fejlesztési tevékenység érdekében magyarországi és nemzetközi összefogással. • Részt veszünk a fajmegőrzési tervek megvalósításában magyarországi és nemzetközi összefogás keretében. • Részt veszünk a hazai és nemzetközi fajmegőrzési munkacsoportok, együttműködési fórumok munkájában. • A következő fajok hazai és nemzetközi védelmi programjában az MME fenntartja koordináló szerepét: kerecsensólyom, kék vércse, parlagi sas, szalakóta. • A következő fajok más szervezetek által koordinált védelmi programjában az MME fenntartja együttműködő szerepét, illetve kidolgozza azt: kis lilik, tűzok, vadgerle, vörösnyakú lúd. • A következő fajok hazai védelmi programjának kidolgozásában és megvalósításában az MME koordináló vagy együttműködő szerepét biztosítjuk: barátréce, bíbic, cigányréce, hamvas rétihéja, jégmadár, nagy goda, nagy póling. • A következő fajok hazai előfordulási adatait összegyűjtjük és hozzáférhetővé tesszük a védelmükkel foglalkozó nemzetközi természetvédelmi szervezetek részére: borzas gödény, csíkosfejű nádiposzáta, fakó rétihéja, fekete sas, feketeszárnyú székicsér, füles vöcsök, füstös réce, jegesréce, kékcsőrű réce, kis goda, lilebíbic, réti pityer, szőlőrigó, vékonycsőrű póling.
<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a hazai szinten jelentős, csökkenő állományú, egyes természetes élőhelyekre jellemző kulcsfajok, esernyő- és indikátorfajok, továbbá társadalmi szempontból kiemelt jelentőségű (közismert, kedvelt vagy gazdasági károkat okozó) fajok magyarországi kedvező 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kiválasztott fajok (pl. fehér gólya, fekete gólya, gyöngybagoly, gyurgyalag, haris, rétisas, uhu) országos állományát folyamatosan monitorozzuk a kis egyedszámú fajok esetében a teljes országos állományra kiterjedően, más fajok esetében mintaterületeken végzett felmérések alapján. • Folyamatos vagy kampányszerű fajmegőrzési programokat kezdeményezésünk és valósítunk meg azon fajok védelme érdekében, amelyeknél ez szükségszerű.

<p>védelmi helyzetének elérése, illetve megőrzése</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– az Európában veszélyeztetett, de jelentős magyarországi állománnyal rendelkező, illetve hazánkban kedvezőtlen helyzetű madárfajok hazai költőállományának alakulása</p> <p>– mezőgazdasági élőhelyekhez kötődő gyakori fajok állományainak stabilizálása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Azon fajok megőrzése érdekében, amelyek esetében elsősorban élőhelyvédelmi intézkedések szükségesek, az eredményes kezelési lehetőségeket feltárjuk és beépítjük az élőhely- és területvédelmi programokba. • Hazai és nemzetközi együttműködések segítségével elő a fajmegőrzési célkitűzések elérése érdekében. • Megtervezzük és lebonyolítjuk a jelentős laikus tömegeket megmozgatni képes fajok (fecskék, fehér gólya) mozgalmoszerű fajmegőrzési programjait. • Vezető szerepet vállalunk vagy részt veszünk vélt vagy valós társadalmi-gazdasági problémákat okozó fajok (vetési varjú, kárókatona és kis kárókatona, gyurgyalag) védelmi programjainak kidolgozásában, a probléma feltárásában, kommunikációjában. • Az MME tagságát bekapcsoljuk a fajmegőrzési programokba. • A hazai madárfajok természetvédelmi helyzetének értékelése alapján rendszeresen frissítjük azon fajok listáját, amelyek hazai állományának fenntartásához vagy természetvédelmi szempontból indokolt növeléséhez védelmi intézkedésekre van szükség.
<p>Alcél:</p> <p>– globális szinten veszélyeztetett gerinces fajok (rákosi vipera, délvidéki földikutyá) magyarországi kedvező védelmi helyzetének elérése és fenntartása</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– a rákosi vipera vadon élő és természetvédelmi célból fogságban tartott magyarországi állományának egyedszáma</p> <p>– a földikutyafajok hazai élőhelyeinek védetté nyilvánítása, állományainak stabilizálása</p>	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hazai rákosivipera-állományt monitorozzuk, lehetséges további élőhelyeit felkutatjuk, az ismert élőhelyek állapotát folyamatosan figyelemmel kísérjük. • A hazai rákosivipera-állomány élőhelyeit természetvédelmi tulajdonba vetetjük, és kezeljük azokat más hazai szervezetekkel együttműködésben. • Fenntartjuk a szaporító- és bemutatóhelyként működő Rákosi vipera-védelmi Központot. • A hazai gerinces fajok nemzetközi védelmi helyzetét figyelemmel kísérjük és szükség esetén programokat dolgozunk ki a világviszonylatban veszélyeztetett fajok (pl. ürge, földikutyák) védelme érdekében. • Elősegítjük a hazai és nemzetközi együttműködések a fajmegőrzési célkitűzések elérése érdekében.
<p>Alcél:</p> <p>– a hazai kétéltű- és hüllőfajok, védett emlősfajok, szitakötők és nappali lepkék felmérése és védelme</p>	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folytatjuk az Országos kétéltű- és hüllő térképezést. • Részt veszünk az Európai Herpetológiai Társaság Természetvédelmi Tanácsának munkájában. • Regionális herpetofauna-felméréseket indítunk.

<p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a kétéltű- és hullóadatbázisban szereplő adatok számának növekedése – a haragos sikló budai állományának, egyedszámának növekedése – a kétéltű- és hullóvédelmi akciókba bevont önkéntesek számának növekedése – a védett emlősfajokkal kapcsolatos akciókba bevont önkéntesek számának növekedése – a szitakötők felismerését és online adatgyűjtését segítő honlap elindul – a szitakötő-adatbázis kiépítése megkezdődik 	<ul style="list-style-type: none"> • Felmérjük és védelemben részesítjük a pannongyík élőhelyeit. • A haragos sikló budai állományát felmérjük, gyakorlati élőhelykezelést folytatunk a megőrzés érdekében. • Kétéltű- és hulló fajmegőrzési programokat tervezünk és indítunk. • A védett emlősfajok védelme érdekében szakmai programokat tervezünk és indítunk szakosztályi vagy egyéb kereteken belül. • Online adatgyűjtő és határozó felületet működtetünk a szitakötők széles körű megismertetése, valamint az egyes fajok elterjedésének és állományainak megismerése, a védelmi intézkedések megalapozása érdekében. • A nappalilepke-fajok térképezését és online adatgyűjtését előkészítjük. • Az idegenhonos fajok terjedését monitorozzuk, és lehetőség szerint a terjedésüket megakadályozzuk, különös tekintettel az ékszerteknősre.
---	--

2.2 TÖBB FAJT ÉRINTŐ VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK (PL. ÁRAMÜTÉS, MÉRGEZÉS STB.) ELLENI FELLÉPÉS HATÉKONYABBÁ ÉS SZERVEZETTEBBÉ TÉTELE	
<p>Háttér: Az MME speciális programokat dolgoz ki és valósít meg, illetve aktívan közreműködik olyan jelentős veszélyeztető tényezők feltárásában, mérséklésében és elhárításában, amelyek védett madárfajok, továbbá az MME fajmegőrzési programjai által érintett egyéb állatfajok tömeges pusztulását idézhetik elő.</p>	
<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a vonalas és pontszerű létesítmények okozta tömeges madárelhullás (középfeszültségű szabad légvezetékek oszlopain történő áramütés, légvezetékekkel, járművekkel, szélérőművekkel történő ütközés) mérséklése – a madarak ellen elkövetett illegális tevékenységek (mérgezés, lelövés, fészek kifosztása) visszaszorítása <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a fenti okok miatt elpusztult madarak számának csökkenése – a felderített illegális tevékenységek nyomán indult eljárások száma – az áramütések és mérgezések észlelését követő tevékenységek elkészült eljárási protokollja: 2 db 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitorozzuk a különböző veszélyeztető tényezők miatt elpusztult madarak számát. • Akcióterveket dolgozunk ki és valósítunk meg a vonalas és pontszerű létesítmények okozta tömeges madárelhullás hatásának csökkentésére, illetve a madarak ellen elkövetett illegális tevékenységek (mérgezés, lelövés, fészek kifosztása) visszaszorítására. • A veszélyforrások hatását csökkentjük, megszüntetjük speciális védelmi tevékenység útján, az érdekcsoportok bevonásával. • A veszélyforrások hatását monitorozzuk a mintaterületeken az akcióterv kidolgozása előtt és megvalósítása közben. • A sérült madarak begyűjtését, kezelését és az arra alkalmasak repatriálását biztosítjuk a kiemelten veszélyeztetett fajok esetén. • A madarak áramütését és légvezetékekkel történő ütközését kezelendő Akadálymentes Égbolt megállapodáshoz hasonlóan a többi veszélyeztető tényező mérséklése érdekében is együttműködési megállapodásokat kötünk az állami természetvédelemmel, illetve az érdekcsoportokkal. • A mérgezésmegelőzési munkacsoport munkáját koordináljuk az MME Ragadozómadár-védelmi Szakosztályának keretein belül.
<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – közreműködés, illetve regionális vezető szerep kételtű- és hullófajok közötti gázolás általi tömeges pusztulásának elhárításában <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az akciókban résztvevők számának növekedése 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Békamentő akciókat szervezünk, bonyolítunk le; együttműködünk békamentő szervezetekkel, aktivista csoportokkal. • A legveszélyesebb útszakaszokat felderítjük, illetve az ezzel kapcsolatos adatbázis létrehozásában, gondozásában közreműködünk.

2.3 A TERMÉSZETVÉDELMI TERVEZÉS, MEGVALÓSÍTÁS ÉS NYOMON KÖVETÉS FEJLESZTÉSE, A TERMÉSZETVÉDELMI CÉLKITŰZÉSEK ÉS PRIORITÁSOK RENDSZERES FELÜLVIZSGÁLATA A CÉLSZERŰBB ÉS HATÉKONYABB MUNKA ÉRDEKÉBEN	
Háttér:	
<p>Az MME természetvédelmi tevékenységének jelentős részét pályázati forrásokból finanszírozza. A pályázati források felhasználása és az egyesület stratégiai céljainak összeegyeztetése, ezek szakmai és pénzügyi feladatainak összehangolása megfelelő tervezési rendszer működtetését igényli.</p> <p>A hatékonyság növelése érdekében az MME valamennyi természetvédelmi tevékenysége esetén a „projektszemlélet” bevezetése szükséges: meg kell határozni pontosan a közép és hosszú távra szóló természetvédelmi célkitűzéseket, meg kell tervezni a megvalósítás módját, a szükséges erőforrásokat, az ellenőrzés és felülvizsgálat módszereit.</p> <p>Az MME fajmegőrzési stratégiai céljainak egy része nem finanszírozható, illetve tartható fenn az ismert pályázati forrásokból, ezek működtetésére új források bevonása szükséges. Egyes fajmegőrzési célok megvalósítása más szakmai területek (pl. élőhelyvédelem, kommunikáció) bevonását, a tevékenységi kör kibővítését, illetve újszerű együttműködések elindítását igényli.</p>	
Cél:	Tevékenységek:
<p>– hatékony, tervszerű és a célokra összpontosító tervezési rendszer működtetése</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– a prioritásoknak megfelelően benyújtott és nyertes projektek száma</p> <p>– sikeresen végrehajtott projektek száma.</p> <p>– prioritásterületek pályázatoktól független, sikeres működtetése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meghatározzuk a természetvédelmi prioritásokat az általános célok és a projektek célterületei tekintetében. • Összevetjük a pályázati forrásokat és prioritásokat, valamint meghatározzuk a stratégiai, szakmai szempontból kiemelt, de pályázati forrásból nem finanszírozható területeket. • A kiemelt célokat felülvizsgáljuk a nemzetközi természetvédelmi trendek, prioritások, új tudományos eredmények alapján. • A természetvédelmi célok megvalósulását értékeljük, a prioritásokat felülvizsgáljuk a stratégia legalább ötvenkénti felülvizsgálatával egyidőben.
Alcél:	Tevékenységek:
<p>– a természetvédelmi pályázati források lehető leghatékonyabb felhasználása</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– A pályázati bevételek összege az előző időszak átlagát minden évben eléri.</p> <p>– bevezetett projekt-minőségbiztosítási rendszer és kialakított pályázati iroda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A hazai és európai uniós pályázati kiírásokat folyamatosan nyomon követjük, a természetvédelmi stratégiával összhangban lévő témákban projekteket nyújtunk be. • Törekszünk a folyamatos projektfejlesztésre és azok benyújtására a jelentős természetvédelmi pályázatok tekintetében (pl. LIFE, KEHOP). • Az eddig nem használt pályázati forrásokat felkutatjuk elsősorban a kommunikációs, oktatási és ismeretterjesztési területeken, és azok felhasználásával megvalósítjuk célkitűzéseinket. • Magas minőségben megvalósított projektek hatékony kommunikációjával a támogatók bizalmát igyekszünk megőrizni. • A pályázatok felkutatásához, megírásához, nyomon követéséhez és minőségbiztosításához szükséges szervezeti kereteket biztosítjuk.

**2.4 A NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGÜNK FEJLESZTÉSE A BIRDLIFE
INTERNATIONAL KERETÉBEN: RÉSZVÉTEL AZ EU SZAKPOLITIKAI
MUNKÁIBAN, PARTNEREINK TÁMOGATÁSA ÉS KÖZÖS PROJEKTEK
FEJLESZTÉSE**

Háttér:

Az MME nemzetközi tevékenységének keretét a világ legnagyobb természetvédelmi civil hálózatával, a BirdLife Internationallel történő együttműködés biztosítja, aminek európai irodája az EU természetvédelmi vonatkozású ügyeiben képviseli a tagszervezetek álláspontját. Az MME számára fontos szakmai erőforrást, tudásbázist jelent a hálózat tagjainak tapasztalata, amikre építeni kívánunk saját munkánk tervezése során. Arra törekszünk, hogy az MME a Kárpát-medence meghatározó szervezeteként tudjon működni és az együttműködés mellett aktív segítő/támogató szerepkörben is fel tudjon lépni.

Kiemelt célunk a Kárpát-medence, és azon belül az önálló Pannon biogeográfiai régió természeti értékeinek megőrzése a szomszéd országokkal és a BirdLife Internationallel együttműködve. Fontos célkitűzésünk az Európai Unió természeti érzékenységének fokozása, a közösségi szakpolitikák – így a természetvédelmi és az agárpolitika – befolyásolása, amit európai partnerszervezeteinkkel együttműködve kívánunk elérni.

Tapasztalataink átadásával kívánjuk segíteni a nyugat-balkáni térségben működő társszervezeteket, illetve szükség szerint támogatjuk újak létrehozását. Az MME hosszú ideje aktív szerepet vállal a nemzetközi együttműködésekben, elsősorban a környező országokkal. Szervezetünk fejlettségi szintje lehetővé teszi és megköveteli, hogy tapasztalataink átadásával és lehetőségeink kihasználásával segítsük a nemzetközi madárvédelmi hálózat fejlesztését, elsősorban a közvetlen környezetünkben. Kiemelt feladatunk lehet a Nyugat-Balkán országokban kialakulófélben lévő szervezetek fejlődésének elősegítése.

Cél:

– hatékonyabb madárvédelmi hálózat kialakítása a BirdLife International keretében, kiemelten a Kárpát-medencében és a Nyugat-Balkánon

Mérhető eredmények

– benyújtott határon átnyúló projektek száma: 3 db
– elindított határon átnyúló projektek száma: 1 db
– kialakított támogatói együttműködések száma: 2 db

Tevékenységek:

- Külföldi partnerekkel együttműködve közös projekteket fejlesztünk és hajtunk végre.
- A BirdLife International magyarországi partnereként közreműködünk a hálózat fejlesztésében, a BirdLife ismertségének és elismertségének növelésében, a partnerek támogatásában – elsősorban a Kárpát-medencére fókuszálva.
- A környező országok BirdLife partnereivel hatékony együttműködést alakítunk ki és a régió érdekeit érvényesítjük a BirdLife szervezetén belül és azon kívül is.
- Regionális szinten kezdeményezőként lépünk fel, kiemelten az Európai Unión kívüli és BirdLife partnerszervezettel nem rendelkező országok segítése érdekében.
- A BirdLife prioritásai és munkaterve képezi az MME munkatervezésének alapját.
- A Nyugat-Balkán országokban a BirdLife szervezetek kialakítását és fejlesztését aktívan segítjük.
- A tervezési időszak során törekszünk arra, hogy nemzetközi természetvédelmi tevékenységünket kiterjesszük költő madaraink telelőterületére, partnerkapcsolatokat építve ki a Közel-Keleten és Afrikában.

2.5 REGIONÁLIS VEZETŐ SZEREPKÖR BETÖLTÉSE KIEMELT FAJOK ÉS TERMÉSZETVÉDELMI PROBLÉMÁK KEZELÉSÉBEN, AHOL A HAZAI TAPASZTALATOK EZT MÁR LEHETŐVÉ TESZIK	
Háttér:	
<p>Az MME működése során számos olyan témában szerzett gyakorlati tapasztalatokat, amik hozzásegíthetik, hogy hazai, illetve európai szinten véleményvezérré, tudásközponttá válhasson, megteremtve ezzel a hazai természetvédelmi eredmények (pl. fajvédelmi és kutatási módszerek, információs anyagok, szakmapolitikai javaslatok megosztása) nemzetközi szintű felhasználását. Természetvédelmi módszereink és eredményeink földrajzi határainkon kívülre történő elterjesztése javítja a Pannon biogeográfiai régió fajainak és élőhelyeinek megőrzési esélyeit.</p>	
Cél:	Tevékenységek:
<ul style="list-style-type: none"> – regionális vezető szerep betöltése az egyes fajmegőrzési és élőhelyvédelmi, valamint szakmapolitikai vonatkozásokban – hazai tapasztalatok exportálása <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – közös projektek száma: 4 db 	<ul style="list-style-type: none"> • Fajmegőrzési, élőhelyvédelmi ismereteinket és módszereinket elterjesztjük együttműködési megállapodások segítségével. • Fajmegőrzési és élőhelyvédelmi ismereteinket és módszereinket elterjesztjük közös, határon átnyúló projektek segítségével. • Szakmapolitikai tapasztalatainkat elterjesztjük projektekből, együttműködésekben és pályázatokon való részvétel segítségével. • Hazai gyakorlati tapasztalatokat exportálunk nemzetközi szintűen hasonló fajok, élőhelyek és természetvédelmi problémák esetén. • Nemzetközi természetvédelmi, szakmai anyagokat véleményezünk, adatátadást hajtunk végre.

3. BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG VÉDELME A TÁGABB KÖRNYEZETÜNKBEN, ÉLŐHELYVÉDELEM KIEMELTEN A MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEKEN

Hazánk biológiai sokféleségének megőrzését, az ember és a természet harmonikusabb együttélését nem lehet csak a védett természeti területeken megvalósítani. Ezért foglalkozunk tágabb környezetünk természetvédelmi kérdéseivel; a mezőgazdasági és települési területeken, halastavakon és erdőkben folyó tevékenységek természetbarátabbá alakításával.

Hosszú távú cél:

A madarak és más veszélyeztetett állatfajok védelme szempontjából jelentős élőhelyek és területek kedvező természetvédelmi helyzetének elérése, megőrzése.

Az MME a Natura 2000 területek védelmét tekinti kiemelt feladatának. Tevékenységünket a következő időszakban a kezelési-fenntartási tervek kidolgozásának segítésére, illetve önálló megvalósítására és a természetvédelmi feladatok finanszírozásának megteremtésére összpontosítjuk. Az élőhelyvédelmi feladatok elsősorban mintaterületi élőhelykezeléseket, a támogatási rendszerek kedvező alakulását és az érdekcsoportokkal való hatékonyabb együttműködést célozzák. Kiemelten a gyepekkel, a mezőgazdasági és a lakott területekkel kívánunk foglalkozni.

3.1 AZ ÉLŐHELYEK VÉDELME

Háttér:

Az MME számára kiemelten fontos fajok élőhelyeinek megőrzése a fő célkitűzés. A gyepterületeket mai kiterjedésükben és még meglévő fajgazdságukban kell megőrizni, illetve hosszú távú fennmaradásuk érdekében biztosítani kell azokat a külterjes gazdálkodási módokat – legeltetés, kaszálás –, amelyek ezen élőhelyek állapotát a mai napig fenntartották. A mozaikos, szántóföldi művelés különösen fontos az agrárélőhelyeken előforduló fajok fennmaradása szempontjából. A mezőgazdasági művelésnek figyelembe kell vennie a helyi természeti adottságokat is. Magyarországon az elmúlt másfél évszázad alatt a vizes élőhelyek száma, illetve kiterjedése drasztikusan csökkent. Maradványaik a vízhez kötődő élővilág, valamint ezen belül a fészkelő és vonuló vízimadár fajok, kételtűek és szitakötők számára meghatározó jelentőségűek. Megőrzésük, illetve – ahol lehetséges – helyreállításuk kiemelt fontosságú feladat. Az erdők tekintetében az MME kiemelkedően fontosnak tartja, hogy azok természetessége ne csökkenjen tovább, az idős állományok aránya pedig növekedjen.

Cél:

– a biodiverzitás, ezen belül kiemelten a madárvilág védelme szempontjából jelentős élőhelyek (mezőgazdasági területek, erdők, füves területek, vizes élőhelyek, beépített területek) állapotának monitorozása, a legjelentősebb

Tevékenységek:

- A kedvező természetvédelmi állapot meghatározására vonatkozó módszertant dolgozunk ki.
- Meghatározzuk a természetkímélő gazdálkodás legjobb gyakorlatát a kijelölt mintaterületeken, valamint az eredményeket, tapasztalatokat publikáljuk.

<p>élőhelyfoltok kedvező természetvédelmi helyzetének elérése és megőrzése</p> <p>– az MME természetvédelmi törekvéseinek és a földhasználati, gazdálkodási, vidékfejlesztési céljainak, tevékenységeinek összehangolása a gyakorlatban</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– elért gazdálkodók száma: 2000 fő</p> <p>– legjobb gyakorlat eredményei (publikációk, tanulmányok): 2 db</p> <p>– ismeretterjesztésen, képzésben részt vett gazdálkodók, szaktanácsadók száma: 500 fő</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ismeretterjesztő és képzési programokat dolgozunk ki, valamint valósítunk meg a természetkímélő gazdálkodás legjobb gyakorlatainak elterjesztése érdekében. • A támogatási rendszereket, a jogszabályi háttérrel és a jogalkotási folyamatokat figyelemmel kísérjük, összekapcsoljuk azokat a földhasználati gyakorlattal a fenntartható, természetkímélő használat érdekében. • Tartós és egyre szélesebb körű együttműködést valósítunk meg a földhasználókkal, földtulajdonosokkal, szakmai tanácsadást nyújtunk számukra a természetkímélő legjobb gyakorlat alkalmazásával kapcsolatban. • A természetkímélő gazdálkodást bemutatjuk, elterjedését elősegítjük.
---	---

3.2 TERÜLETEK VÉDELME

Háttér:

A Natura 2000 hálózat magyarországi területeinek, elsősorban a különleges madárvédelmi területek (KMT) megőrzése, állapotuk folyamatos figyelemmel kísérése a fő feladat. Elsődleges célunk a területek veszélyeztető tényezőinek kutatása és a kedvező természetvédelmi állapot megőrzésének, létrejöttének elősegítése. Biztosítani kell, hogy a Natura 2000 területeken – adatokra alapozva – az állami természetvédelemtől függetlenül is értékelni tudjuk a védelem eredményességét.

Az MME együtt kíván működni az állami természetvédelmi szervezetekkel és az önkormányzatokkal az országos és helyi jelentőségű védett természeti területek élővilágának monitorozásában, azok megőrzésében.

Számos veszélyeztetett faj kisebb-nagyobb állománya található hazai vagy nemzetközi védelem alatt nem álló területen, ezért az MME különleges hangsúlyt fektetne ezekre a területekre

Cél:

– a Natura 2000 területek védelmének elősegítése, különös tekintettel a különleges madárvédelmi területek kedvező természetvédelmi helyzetének elérése, illetve megőrzése érdekében

– az országos és a madárvédelmi szempontból fontos helyi jelentőségű védett természeti területek védelmének elősegítése

Tevékenységek:

Tervezés

- Részt veszünk a legfontosabb természetvédelmi oltalom alatt álló területek kezelési, fenntartási terveinek kidolgozásában.
- A kedvező természetvédelmi helyzet elemzési módszertanát kidolgozzuk.

Adatgyűjtés

<p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – monitoringeredmények – elkészült Natura 2000 fenntartási tervek száma: 2 db – a Natura 2000 hálózattal kapcsolatos tájékoztatást segítő honlap (www.natura.2000.hu) folyamatos frissülése – a www.natura.2000.hu honlap látogatószámának növekedése: 10%-os növekedés 	<ul style="list-style-type: none"> • A természetvédelmi oltalom alatt álló és a nem védett területek madárállományát, illetve a Natura 2000 területek kijelölésének alapjául szolgáló kétéltű-, hüllő-, szitakötő- és nappalilepke-fajokat, valamint az azokra ható veszélyeztető tényezőket kiemelten monitorozzuk a mintaterületeken a már alkalmazott monitoringmódszerekkel. • Együttműködéseket alakítunk ki a Natura 2000 területek természeti állapotának jobb feltárása érdekében. • A természetvédelmi oltalom alatt álló és a nem védett területek általános madárállományának és a veszélyeztető tényezők monitorozását folytatjuk (lásd fent). <p><i>Kezelési/fenntartási tervezés</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Részt veszünk a Natura 2000 kezelési/fenntartási tervek kidolgozásában és egyes esetekben a tervek elkészítésében. • Közreműködünk a Natura 2000 támogatási rendszerek kidolgozásában. • A jogszabályi háttér- és jogalkotási folyamatokat szakmai alapon befolyásoljuk. • A természetkímélő gazdálkodás legjobb gyakorlatát és alkalmazását elterjesztjük a gazdálkodók körében. <p><i>Kezelés</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A Natura 2000 területekre vonatkozó támogatási rendszerhez szakértői anyagokat dolgozunk ki a döntéshozók számára. <p><i>Az eredmények közzététele, hasznosítása</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A Natura 2000 területi adatokat (területek, fajlisták), programokat és azok eredményeit nyomtatott és elektronikus formában publikáljuk, megismertetjük az érdekcsoportokkal. • A nemzetközi, országos és regionális együttműködést erősítjük a prioritásterületekkel foglalkozó társadalmi és kormányzati szervezetekkel.
--	---

3.3 AZ ÁGAZATI SZAKPOLITIKA BEFOLYÁSOLÁSA – PL. MEZŐGAZDASÁGI TÁMOGATÁSI POLITIKA

Háttér:

Az MME a természet védelme érdekében szoros és pártsemleges kapcsolatot kíván fenntartani az országgyűlési képviselőkkel és az országgyűlési bizottságokkal, valamint törekszik arra, hogy természetvédelmi stratégiája megvalósítása érdekében jó munkakapcsolatban legyen különösen azokkal a tárcákkal, amelyek tevékenysége közvetlen hatással van a természeti értékek megőrzésére. A mindenkori kormányzat a természetre kedvező hatást gyakorló intézkedéseit támogatjuk, ha viszont nem értünk egyet a döntésekkel, szakmailag alaposan kiértelt véleményünket közérthető módon nyilvánosságra hozzuk. Az MME helyi csoportjain keresztül segíti az önkormányzatokat az általuk védetté nyilvánított területek állapotának megőrzésében, javításában.

Cél:

- az MME természetvédelmi célkitűzéseinek a gazdasági, társadalmi szakpolitikában történő megjelenítése
- Gondoskodni kell arról, hogy az MME fajokra, területekre és az élőhelyekre vonatkozó védelmi célkitűzései kellő súllyal kerüljenek a jogszabályokba, a támogatáspolitikát meghatározó dokumentumokba, az országos és helyi tervekbe, nemzetközi szerződésekre és egyezményekre, döntéshozatali mechanizmusokba.

Mérhető eredmények:

- kiadott állásfoglalások, támogatáspolitikai javaslatok száma: 3 db
- az MME álláspontját tükröző országos tervek, koncepciókra, jogszabályokra vonatkozó módosítási javaslatok /vélemények száma: 3 db
- a javaslatok alapján megvalósult változások száma: 3 db

Tevékenységek:

- Követjük az országgyűlési, kormányzati tevékenységet és előre jelezzük azok lehetséges természetvédelmi kihatásait a számunkra jelentős témakörökben.
- Kidolgozzuk az MME szakmai álláspontját aktuális természetvédelmi problémákkal kapcsolatban.
- Az MME szakmai álláspontját széles körben ismertetjük.
- Bekapcsolódunk a természetvédelmet érintő jogszabályok, támogatáspolitikai eszközök előkészítésébe, véleményezzük a tervezeteket, valamint törekszünk a végrehajtásban történő részvételre.
- A döntéshozók és a társadalom figyelmét ráirányítjuk a természetvédelmi szempontból káros vagy nem kellően hatékony támogatási formákra.
- Kampányokat tervezünk és szervezünk a jobb szakpolitika kialakítása érdekében.
- Előkészítjük a természetvédelmi érvrendszer beépítését a mezőgazdasági szakoktatás rendszerébe.

3.4 TERMÉSZETVÉDELMI POLITIKA ALAKÍTÁSÁNAK BEFOLYÁSOLÁSA, ÉRDEKKÉPVISELET ITTHON ÉS AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Háttér:

Magyarország Európai Unióhoz történő csatlakozásának eredményeként, illetve a nemzetközi egyezmények ratifikálását követően hazánk környezeti állapotát jelentős mértékben az Európai Unió szabályozása és támogatási rendszere, valamint az egyezmények által vállalt kötelezettségek alakítják. Ha eredményes természetvédelmet akarunk folytatni, megkerülhetetlen, hogy ezekkel a szakpolitikai ügyekkel is foglalkozzunk, amelyhez a BirdLife ernyőszerkezete megfelelő keretet és támogatást nyújt. A nemzetközi egyezmények végrehajtásába is szükséges bekapcsolódnunk, hogy a kedvező folyamatok elősegítéséhez hozzá tudjunk járulni.

Cél:

– az MME aktív és hatékony részvétele a hazai, az EU-s és a nemzetközi szakpolitika alakításában

Mérhető eredmények:

– kibocsátott állásfoglalások száma: 2 db
– lefolytatott, sikeres nemzetközi együttműködések vagy kampányok száma: 2 db

Tevékenységek:

- Részt veszünk az Európai Unió szintjén folyó érdekérvényesítésben, összhangban a BirdLife tagszervezetekkel, különös figyelemmel a madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelvekre, a Biodiverzitás Stratégiára, a Közös Agrárpolitikára.
- Részt veszünk a nemzetközi egyezményekkel (Biológiai sokféleség Egyezmény, Bonni Egyezmény, Berni Egyezmény) kapcsolatos munkában az MME szakértelmének és érintettségének megfelelően.
- Adatokat és háttérinformációt szolgáltatunk a BirdLife monitoring-adatbázisaihoz, a Vörös lista besorolásokhoz, valamint részt veszünk a Birds in Europe folyamatban.
- Részt veszünk a BirdLife európai munkacsoportjaiban: Birds and Habitats Directive Task Force, Agriculture Task Force.
- Rendszeres állásfoglalásokat adunk ki az egyes EU-s szakpolitikákkal kapcsolatban.
- Kapcsolatot tartunk a magyar döntéshozókkal a kormányban és az EU intézményekben egyaránt.

3.5 KÖZÖSSÉGI TERMÉSZETVÉDELMI PROGRAMOK INDÍTÁSA ÉS A MEGLÉVŐK FEJLESZTÉSE – GYAKORIBB MADÁRFAJOK VÉDELME, MADÁRBARÁT KERT	
Háttér:	
A Madárbarát kert program sikere arra hívja fel a figyelmet, hogy fontos a lakosság minél szélesebb rétegei számára gyakorlati bekapcsolódási lehetőséget és mindennapi élményeket kínáló programokat indítani.	
Cél:	Tevékenységek:
<p>– a közösségi természetvédelmi programok és fejlesztésük, továbbiak kidolgozása, a Madárbarát kert program társadalmi ismertségének folyamatos növelése, új programelemekkel történő bővítése</p> <p>– „A madárbarát Magyarországért!” mozgalom tevékenységi elemeit, az ezekben résztvevők számát és körét jelentősen növeljük</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– a Madárbarát kert programban résztvevők száma</p> <p>– a Madárbarát elismerő címek számának növekedése: évi 10%</p> <p>– nagyközönség számára készült kommunikációs anyagok és az általuk elért emberek száma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Továbbfejlesztjük a Napi madárvédelem/Madárbarát kert program koncepciójára épülő „A madárbarát Magyarországért!” mozgalmat, és új elemekkel gazdagítjuk azt. • Népszerűsítjük a mozgalmat, aminek keretében a lakosság, a gazdálkodók, a cégek, települési és térségi közösségek aktívan bekapcsolódhatnak a mindennapi gyakorlati madár- és természetvédelembe. • A helyi csoportokat aktívabban bevonjuk a Madárbarát kert programba. • Kidolgozunk és közzéteszünk új kommunikációs anyagokat, amik a széles közönség körében teszik ismertté a gyakori madarakat, valamint bemutatják a védelmükben szükséges intézkedéseket. • A városi természetvédelmi kérdésekkel (pl. üvegnek ütközés, madárbarát épületek, fészkelőhelyek biztosítása városi környezetben stb.) a kiemelt fajvédelemi programjainkban megszokott magas színvonalon foglalkozunk, azokat természetvédelmi szakmai problémaként kezelve.

3.6 ÚJ EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLETEK FELTÁRÁSA (PL. MADÁRBARÁT INNOVÁCIÓK A MEZŐGAZDASÁGI SZOLGÁLTATÁSI SEKTORBAN); EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÉRDEKCSOPORTOKKAL	
Háttér:	
<p>A természetvédelem eredményessége jelentős részben azon múlik, hogy egyes meghatározó érdekcsoportokkal hogyan tudunk együttműködni és a tevékenységüket, működésüket mennyire sikerül a természetvédelmi célokkal összeegyeztetni. Az emberi behatás alatt álló élőhelyek alakulását nagyban meghatározza az azokon folytatott tevékenység módja és intenzitása. A gazdasági célok miatt, a hatékonyságnövelés érdekében, olyan technológiai újítások nyernek teret, melyek alapján változtatják meg az élőhelyek védelmében szükséges tevékenységeket. A területi természetvédelem hatékonyságának megtartása érdekében, és hogy a földhasználat technológiai újításait a természetvédelem szolgálatába lehessen állítani, új együttműködési területek feltárása szükséges.</p> <p>A főbb azonosított érdekcsoportok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • állami és önkormányzati szereplők (törvényhozói hatalom tagjai, végrehajtó hatalom képviselői, állami természetvédelmi szervezetek képviselői), • társadalmi szervezetek képviselői, • ágazati érdekcsoportok: mezőgazdálkodás, erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás, halgazdálkodás, vízgazdálkodás, áramszolgáltatás. 	
Cél:	Tevékenységek:
<p>– élő kapcsolat kialakítása a területi természetvédelem eredményességét befolyásoló gazdasági ágazatok szereplőivel (pl. mezőgazdasági gépforgalmazók, agrárinnovációs fejlesztésekkel foglalkozó vállalatok)</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– kialakított együttműködések száma: 3 db (NAK, NÉBIH, FM)</p> <p>– technológiai javaslatok száma: 1 db</p> <p>– elért gazdálkodók száma: 2000 fő</p> <p>– ismeretterjesztésen, képzésben részt vett gazdálkodók, szaktanácsadók száma: 500 fő</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Olyan kommunikációs anyagokat teszünk közzé (pl. Terepi madárhatározó erdőgazdálkodóknak, Terepi madárhatározó vadgazdálkodóknak), melyek a nagyközönségnek mutatják be a gyakori madarakat és ismertetik a védelmük érdekében szükséges intézkedéseket. • Együttműködések alakítunk ki kommunikációs anyagaink terjesztése érdekében. • Törekszünk a mezőgazdasági ágazat szereplőivel (érdekképviselet, tanácsadás, gazdálkodók) való együttműködésre.

**3.7 EGYÜTTMŰKÖDÉS MÁS MÉRTÉKADÓ ORSZÁGOS ÉS REGIONÁLIS
SZERVEZETEKKEL A HATÉKONY TERMÉSZETVÉDELMI
ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉSÉRT**

Háttér:

Az MME együttműködésre törekszik azokkal a szakmai szervezetekkel, amelyek tevékenysége segíti a természetvédelmi stratégiájában megfogalmazott célok megvalósulását. Az elmúlt évek tapasztalatai rámutattak, hogy egyes kiemelt fontosságú ügyekben a természetvédelmi társadalmi szervezetekkel való együttműködés és közös fellépés hatékonyabb érdekérvényesítést eredményez. Lehetőség szerint az együttműködésekbe az MME hálózatát is be kell vonni a területi képviselet erősítése érdekében.

Cél:

– a kulcsfontosságú ügyekben a természetvédelmi társadalmi szervezetekkel való együttes fellépés

Mérhető eredmények:

– közös megjelenések / kampányok / akciók száma: 4 db
– elért emberek száma: 10.000 fő

Tevékenységek:

- Azonosítjuk a közös fellépést igénylő ügyeket.
- Rögzítjük a mértékadó természetvédelmi társadalmi szervezetekkel való együttműködési területeket, megosztjuk azokkal a feladatokat.
- Működtetjük a közös megjelenéseket, figyelemfelkeltő kampányokat, rendezvényeket (pl. magyar természet napja).
- Elősegítjük az egységes fellépést a kiemelt fontosságú ügyekben.

4. TUDÁSALAPÚ TERMÉSZETVÉDELEM

A természeti állapot változásának nyomon követése, értékelése az alapja minden olyan intézkedésnek, amely a természetre hatással van. A változások korai jelzése lehetőséget kínál a döntések jobb megalapozásához. Az eddigi tevékenységeink megerősítése mellett a gyűjtött információk feldolgozása, felhasználásának tudatosabb tervezése és kivitelezése a következő időszak legfontosabb célkitűzése.

Hosszú távú cél:

A természeti állapot változásának nyomon követése, értékelése, korai jelzések az érdekcsoportok számára, hozzájárulás a védelmi intézkedések megvalósításához.

Az MME egyik legfőbb értéke az évtizedek óta önkénteseink és hivatásos munkatársaink által együttesen végzett természetvédelmi célú monitoringmunkák során gyűjtött adatok, az azokból kialakított adatbázisok, valamint elérhetőségük. Fontosnak tartjuk, hogy az adatbázisaink alapján készült elemzések eredményeit rendszeresen megismertessük a szakmai közönséggel és a társadalom legszélesebb rétegeivel is. Természetvédelmi célkitűzéseinket ezen eredményekre alapozva határozzuk meg. Elengedhetetlen, hogy adatbázisaink elérhetőségét és naprakészségét folyamatosan biztosítsuk, mindezekre alapozva legyünk részesei a hazai és nemzetközi tudományos együttműködéseknek.

4.1 MONITORING- (MADÁR, KÉTÉLTŰ-HÜLLŐ, DENEVÉR), MADÁRGYŰRÜZÉSI ÉS KUTATÁSI PROGRAMJAINK FENNTARTÁSA ÉS FEJLESZTÉSE

Háttér:

A környezeti állapot sikeres monitorozásának feltételei a szabályozott és megfelelően koordinált adatgyűjtés, adatkezelés, adatfeldolgozás, adatelemzés, valamint az eredmények publikálása, eljuttatása a döntéshozókhoz. Az MME az adatgyűjtést a hazai madárfajok, kétéltűek és hüllők, denevérek előfordulásáról, állományának nagyságáról, változásairól és aktuális elterjedési területükről a Monitoring Központ által koordinált országos és területi adatgyűjtő hálózattal valósítja meg. Az adatgyűjtés egyaránt kiterjed a veszélyeztetett, ritka és telepesen fészkelő, gyakori és vonuló madárfajokra, illetve a többnyire helyhez kötött kétéltű- és hüllőfajokra, valamint egyes régiókban a denevérekre és a vizes élőhelyek állapotát a lehető legfinomabban érzékelni és jelezni képes szitakötőkre is. A Monitoring Központ a gyűjtött adatok feldolgozását követően saját kutatásokat is végez. Az MME üzemelteti a magyar Madárgyűrűzési Központot – az európai madárgyűrűző központok hálózatának része –, ami a hazai madárgyűrűzés adatkezelését és eszközellátását biztosítja, elősegítve ezzel a magyarországi vonulás- és ezzel összefüggő ökológiai kutatásokat.

<p>Cél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a madár és más állatfajok állapotváltozásának (előfordulás, állományviszony, elterjedés, élőhelyek állapota) monitorozása, adatgyűjtő hálózat működtetése – az adatok megfelelő tárolásának biztosítása, célzott elemzése, az eredmények felhasználása, közzététele <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a felmérésekben résztvevők száma és a felmért terület nagysága – feldolgozott adatok mennyisége, közzétett eredmények, publikációk száma 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordináljuk a hazai madárfajok előfordulásával, állományának nagyságával, változásaival és aktuális elterjedési területével kapcsolatos adatok gyűjtését, különös tekintettel a prioritásfajokra. • Irányítjuk az országos és területi adatgyűjtő hálózatot. • 25%-kal növeljük a monitoring- és térképezési programokban évente résztvevők számát és a felmérések lefedettségét a tervidőszakon belül. • Koordináljuk a kételtűek és hullók előfordulásával, állományának nagyságával, változásaival és aktuális elterjedési területével kapcsolatos adatok gyűjtését. • A szitakötők aktuális elterjedésével kapcsolatos adatokat gyűjtünk. • Az állami természetvédelemmel kötött megállapodásban rögzítetteknek megfelelően rendszeresen egyeztetéseket folytatunk az adatgyűjtés és az adatok megosztása terén. • A Mindennapi Madaraink Monitoringja (MMM) programot folytatjuk. • A Madáratlasz Programot (MAP) folytatjuk. • A szervezett monitoringcélú madárgyűrzési programokat – Actio Hungarica madárvonulás-kutató hálózat és Állandó Ráfordítású Gyűrzés (CES) program – működtetjük. • Megszervezzük az adatgyűjtők képzését, továbbképzését. • Biztosítjuk a gyűrűellátást. <p>Önkéntesek bevonása/civil tudomány</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres képzéseket biztosítunk a felmérő programokban részt vevő önkéntesek számára. • Online adatgyűjtő portált működtetünk. • Népszerűsítő programokat szervezünk. <p>Kutatástervezés</p> <ul style="list-style-type: none"> • A természetvédelmi prioritásoknak és igényeknek megfelelő kutatási programokat állítunk össze. <p>Kutatás</p>
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Az egyes fajok, élőhelytípusok és területek természetvédelmi helyzetének elemzéséhez objektív módszertant dolgozunk ki. • A madarak környezetváltozás-indikátorszerepét elemezzük, élőhelyminősítési rendszert dolgozunk ki, meghatározzuk az indikátorfajokat a monitoringadatok felhasználásával. • Fajspecifikus kutatásokat végzünk a kiemelt fajok védelmének megalapozása céljából. • A kételtű- és hullófajok, valamint élőhelyeik állapotának monitorozására fejlesztett programokat és adatbázisokat továbbra is működtetjük. • Kiemelt témaként a globális klímaváltozás madárfajok elterjedésére és az állományok változására kifejtett hatásait monitorozzuk. <p>Kutatás-fejlesztés, együttműködés, témavezetés</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kapcsolatokat, együttműködésekét bővítjük minden olyan tudományterület és szakmai szervezet irányába, amely segítheti a magas színvonalú elemző- és kutatómunka fejlesztését. • Kutatási ösztöndíjakat biztosítunk. • A tevékenységünkbe bekapcsolódott egyetemi/főiskolai hallgatók tudományos diákköri, szakdolgozati, későbbi PhD-munkáját segítjük, vállaljuk a témavezetését.
--	--

4.2 A KUTATÁSI ÉS MONITORING EREDMÉNYEINK FELHASZNÁLÁSA A GYAKORLATI TERMÉSZETVÉDELMI MUNKÁNKBAN	
Háttér:	
<p>Az MME 1974-ben történt megalakulása óta hazánk és Közép-Kelet-Európa legnagyobb terepi madártani felmérőhálózatát, monitoringprogramjait és azok adatbázisait hozta létre, illetve működteti azokat. Önkéntes és főállású munkatársai jelentős madártani és természetvédelmi tudásra tettek szert, illetve speciális tapasztalatokat gyűjtöttek. Ezen adatok és információk rendkívüli jelentőségűek a madártani és természetvédelmi alap- és alkalmazott kutatásokban, viszont jelenleg nem kellő mértékben épülnek be a gyakorlati természetvédelmi tevékenységekbe.</p>	
Cél:	Tevékenységek:
<p>– A kutatási és monitoring eredmények hatékonyabban beépülnek a természetvédelmi tevékenység tervezésébe és megvalósításába.</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– elkészült prioritáslisták és természetvédelmi célkitűzések</p> <p>– A célkitűzések hasznosulnak a gyakorlatban.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A monitoring eredményeket hasznosítjuk a természetvédelmi tervezésben, gyakorlatban és pályázatírásban. • A kutatási eredményeket hasznosítjuk a természetvédelmi tervezésben, gyakorlatban és pályázatírásban. • A madárfajokra vonatkozó, élőhelyi és területi prioritásokat meghatározzuk és ismertetjük az érdekcsoportokkal. • Hozzájárulunk a hazai Vörös lista/Vörös könyv publikálásához és folyamatos frissítéséhez. • Természetvédelmi célkitűzéseinket frissítjük a rendelkezésre álló adatok alapján, tudományos igényű módszertannal. • Az MME természetvédelmi programjait a kiválasztott prioritásfajok, -élőhelyek és -területek védelme érdekében dolgozza ki, illetve a pályázatait során ezek finanszírozását biztosítja.

4.3 AZ EGYESÜLETI TUDÁS ÉS AZ ADATBÁZISOK GYAKORLATI ALKALMAZÁSA, KÖZISMERTTÉ TÉTELE ISMERETTERJESZTŐ ÉS TUDOMÁNYOS PUBLIKÁCIÓK RÉVÉN	
Háttér:	
Az MME által gyűjtött adatok és ismeretek magas színvonalú alap- és alkalmazott kutatási felhasználásának, elemzésének fejlesztése alapvető jelentőséggel bír a közvetlen természetvédelmi feladatok ellátása mellett a természetvédelmi szakpolitika kialakításában, a tárgyilagos kommunikációban és az ismeretterjesztésben.	
Cél:	Tevékenységek:
<p>– az egyesületi kutatási eredmények közismertté tétele a szakma és a nagyközönség előtt</p> <p>– az adatbázisok, eredmények gyakorlati alkalmazása, megjelenése publikációkban</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– megjelent kiadványok, ismeretterjesztő és tudományos publikációk száma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A monitoring- és madárgyűrzési program eredményeit évente publikáljuk a hazai madarak állományainak és a természeti állapot helyzetéről, az adatgyűjtés személyi, technikai és adminisztrációs hátteréről. • A Magyarország Madarai tudásbázist továbbfejlesztjük, és hasonló bemutató célú oldalakat hozunk létre más fajcsoportoknak, pl. kételtűeknek és hullóknak is. • Az adatbázisok közérthető, online, interaktív bemutatását fejlesztjük. • Rendszeresen hírt adunk az egyesület kommunikációs felületein a kutatási eredményekről. • Megjelentetjük a Madár Atlasz című könyvet. <p>A kutatási eredmények közzététele, hasznosítása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az MME eddigi kutatási eredményeit összegyűjtjük, és egy tematikus kutatási adatbázist, publikációs adatbankot hozunk létre. • A futó programok kutatási eredményeit publikáljuk referált tudományos folyóiratokban. Publikálunk egyéb nyomtatott és elektronikus fórumokon, Magyarországon és külföldön egyaránt. • Részt veszünk pl. konferenciákon, és bemutatjuk az eredményeinket a tudományos közönség előtt. • Az „MME Tudományos Ülése” konferenciasorozatot folytatjuk.

**4.4 A MADÁRÁLLOMÁNYOK VÁLTOZÁSÁN ALAPULÓ BIODIVERZITÁS-ÉRTÉKELÉS
SZÉLESEBB KÖRŰ ALKALMAZÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE (PL. STRATÉGIÁK,
PROGRAMOK FENNTARTHATÓSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSÉBEN)**

Háttér:

Felmérő programjaink módszereinek kidolgozásakor szem előtt tartottuk a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) ajánlásait mind a madárállományok, mind az élőhelyek felmérésére vonatkozóan. Az Európai Madárszámlálási Tanács (EBCC) ennek köszönhetően az MME-t bízta meg egy új monitoringprogram kidolgozásával és működtetésével, amivel hatékonyan lehet követni a főbb élőhelytípusokon végbemenő változásokat az ott fészkelő madárállományok alapján. Programjaink remek lehetőséget nyújtanak ahhoz, hogy az EU-csatlakozás környezetre és élővilágra kifejtett hatásait a madarak segítségével mérni tudjuk, és kellő időben fel tudjuk hívni a figyelmet a nemkívánatos folyamatokra. Az így kialakult tudás és eredmények hasznosítására, valamint az országos és nemzetközi értékelésekbe történő beépítésére kell koncentrálnunk.

Cél:

– Az MME által fejlesztett és fenntartott biodiverzitás-indikátorok egyre több környezeti értékelés alapját képezzék.

Mérhető eredmények:

– az MME biodiverzitás-indikátorait használó jelentések száma

Tevékenységek:

- Kapcsolatokat építünk ki és együttműködünk a környezeti értékeléseket készítő szervezetekkel (KSH, FM, HOI stb.).
- Az indikátorok beépülését elősegítjük az agrár-vidékfejlesztési és egyéb természetvédelmi vonatkozású fejlesztési programok esetében.
- A biodiverzitás-indikátorokat rendszeresen publikáljuk tudományos és ismeretterjesztő fórumokon.
- Együttműködést alakítunk ki és tartunk fenn a nemzetközi indikátorrendszerek működtetőivel és felhasználóival (EBCC, IUCN, EU).

4.5 AZ MME INFORMATIKAI RENDSZEREINEK FEJLESZTÉSE A BIZTONSÁGOS ÉS FOLYAMATOS ADATTÁROLÁS ÉS SZOLGÁLTATÁS ÉRDEKÉBEN	
Háttér:	
<p>Az egyesületi munka egyre nagyobb mértékben támaszkodik informatikai eszközökre. Mind szakmai adatbázisaink (monitoring, madárgyűrés), mind személyi és ügyviteli nyilvántartásaink, mind napi kommunikációnk legfőbb eszközeinek (e-mail, honlap, közösségi média) működése függ attól, hogy milyen minőségű a biztosított informatikai háttér.</p>	
Cél:	Tevékenységek:
<p>– stabil, korszerű, a fejlődést naprakészen követő informatikai háttér biztosítása az MME működéséhez</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– informatikai hardverállomány és szolgáltatások fejlesztése, naprakészségének biztosítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teljes körűen felmérjük az egyesület informatikai helyzetét és igényeit. • Felmérjük a fejlesztési igényeket és szükségszerűségeket, fejlesztési tervet és költségvetést készítünk. • Az informatikai környezet változását folyamatosan felügyeljük, szükség szerint ezeknek megfelelő változtatásokat alkalmazunk az egyesületnél. • Az egyesületen belüli fejlesztéseket folyamatosan felügyeljük, nyomon követjük az alkalmazott szakember(ek) által.

5. ERŐS SZERVEZET – HATÉKONY TERMÉSZETVÉDELEM

Stratégiai céljaink eléréséhez nélkülözhetetlenek a képzett és motivált önkéntesek és munkatársak. Alapvető fontosságú az MME országos hálózatának hatékony működése és szervezetszervezetének növelése, valamint tevékenységünk anyagi biztonságának megteremtése.

Hosszú távú cél:

Az MME szervezetének megfeleltetése a hosszú távú stratégia hatékony, magas szintű megvalósításának.

Az MME a tagság létszámának folyamatos növelése mellett tájékoztatásukat és képzésüket tekinti stratégiai célnak. A belső szemléletformálással, a növekvő számú és egyre felkészültebb tagságon keresztül kívánjuk elérni, hogy a társadalom mind szélesebb rétegei legyenek elkötelezettek a természeti értékek megőrzése iránt. Az a célunk, hogy tagságunkkal és a közülük kikerülő tisztségviselőinkkel megismertessük, miként kell hatékonyan működtetni egy szervezetet, hogy az még sikeresebb egyesületté váljon. Lehetőséget kell biztosítani tagjainknak, hogy megtalálják szerepüket az egyesületen belül, és ezáltal megvalósíthassák céljaikat.

Az MME célja, hogy a szervezet irányítását eredményesen és átláthatóan végezze. Stratégiánkat jól szervezett, sokrétűen képzett, jelentős természetvédelmi szakpolitikai tudással rendelkező és jó gyakorlati érzékű munkatársakkal kívánjuk megvalósítani, amely során egyre nagyobb mértékben építünk a jól szervezett és jól képzett helyi csoportok tisztségviselőinek munkájára.

Célunk a látogató-, környezeti nevelési központok és madárgyűrűzési állomások fejlesztése úgy, hogy ezek segítsék az egyesület belső tagtoborzó és szolgáltatásjellegű oktató-nevelő, szemléletformáló tevékenységeit is. A közösség-szervező bázisok (szellemi és gyakorlati) kialakításával, a meglévő tárgyi és szellemi kapacitás egységbe szervezésével kívánunk működtetni egy korszerű egyesületet.

5.1 TAGI ÉS TÁMOGATÓI BÁZIS JELENTŐS MÉRTÉKŰ NÖVELÉSE

Háttér:

Az MME szabad felhasználású forrásainak gyarapítására a legnagyobb lehetőséget a magánszemélyek és intézmények támogatásának nagymértékű növelése jelenti. Alapvető fontosságú azonban az adományozói bázis növelése mellett az egyesület taglétszámának gyarapítása is. Az egyéni és intézményi támogatásokat mint az MME természetvédelmi tevékenységének kiszámítható és stabil forrásait tovább kell növelni.

Alcél:

– Az MME társadalmi bázisára építve a magánszemélyektől érkező támogatásokat a

Tevékenységek:

- Célzott marketingtevékenységet végzünk.
- Az egyesületen belüli levélkampányokat továbbfejlesztjük.

<p>természetvédelmi munka meghatározó forrásává fejlesztjük.</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az MME tagjainak száma – az MME rendszeres támogatóinak száma – az éves adománybevétel mértéke – az éves SZJA 1%-os bevétel mértéke – az örökhatóságok száma – az adománygyűjtésben együttműködő partnerek és önkéntesek száma, a jelvényekkel és más eszközökkel gyűjtött adományok összege 	<ul style="list-style-type: none"> • Az adománygyűjtés során egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a költséghatékony internetes lehetőségekre. • Magánszemélyek és cégek részvételével országos partneri hálózatot fejlesztünk a jelvénykampányra építve. • Az örökhatóságot mint adományozási lehetőséget bevezetjük és kellő érzékenységgel népszerűsítjük. • Az adó 1%-os felajánlására folyamatosan kampányokat tervezünk és valósítunk meg. • Belső információkat szolgáltatunk az adományozásról és annak költségeiről. • Biztosítjuk az adományok átlátható felhasználását, az adományozók számára visszacsatolást nyújtunk. • Új adományszerzési formákat vezetünk be.
<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kormányzati és önkormányzati együttműködések kialakítása <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a kormányzattal kötött hosszú távú megállapodások száma – az önkormányzatokkal, kiemelten a fővárosi önkormányzattal kötött hosszú távú megállapodások száma 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Együttműködéseink keretében minőségi szolgáltatásokat nyújtunk a kormánynak és önkormányzatoknak. • A madármonitoring, madárgyűrűzés terén hosszú távú megállapodásokat kötünk a kormánnyal. • Új területeken is fejlesztjük a szolgáltatásokat, együttműködések építünk ki, mint pl. agrár-környezetvédelmi monitoring, képzési szolgáltatások. • Együttműködünk az önkormányzatokkal természetvédelmi programjaik kialakításában és végrehajtásában. • A kormányzat és önkormányzatok részére ajánlható szolgáltatáscsomagokat dolgozunk ki.
<p>Alcél:</p> <ul style="list-style-type: none"> – céges együttműködések kialakítása <p>Mérhető eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az együttműködésben részt vevő cégek száma, befolyt támogatásuk mértéke – a kiépített tartós partneri kapcsolatok száma 	<p>Tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az MME céges partnerségi rendszerét kidolgozzuk, egyértelmű támogatási lehetőségeket és visszajelzést biztosítva a prioritásainknak megfelelő szakmai programokra alapozva. • Kialakítjuk a céges együttműködések kezelésének szervezeti kereteit. • Célzott tartós (legalább 1-3 éves) partnerséget építünk ki olyan cégekkel, amelyek esetében nem csak a támogatás elnyerése, hanem a szélesebb körű együttműködés a cél. • A céges együttműködések során kiemelten foglalkozunk azzal, hogy a partnercégek működése természetvédelmi szempontból kedvezően változzon.

5.2 A TAGSÁG ÖNKÉNTES TEVÉKENYSÉGEKBE TÖRTÉNŐ BEVONÁSÁNAK JELENTŐS MÉRTÉKŰ BŐVÍTÉSE

Háttér:

Az MME munkáját nagyszámú önkéntes segíti a legkülönbözőbb területeken. Helyi csoportjaink tevékenysége legnagyobb részét önkéntes munkán alapul, de elmondható ez a madár-, kétéltű- és hullómonitoring, valamint madárgyűrűzési programjainkról is. Évente több ezer önkéntes fordul meg szervezetünkönél alkalmi jellegű vagy heti sok órát kitevő munka vállalásával. Tagjaink és szimpatizánsaink kis részét tudjuk csak jelenleg bevonni a programjainkba. Az önkéntesekre alapozott programjaink hosszú távú fenntartásához és újak fejlesztéséhez szükség van arra, hogy az önkéntesek toborzását és a velük szervezett munkát új alapokra helyezzük.

Cél:

– Az egyesület több önkéntest képes bevonni és az önkéntesek által felajánlott munkaidőt hatékonyabban hasznosítja.

Mérhető eredmények:

– önkéntesek száma, általuk végzett munkaórák száma
 – meghirdetett önkéntes munkakörök száma
 – oktatási intézményekkel kötött megállapodások száma (közösségi szolgálat)
 – az önkénteseknek szervezett "jutalomprogramok" száma.

Tevékenységek:

- Az önkéntes feladatköröket felmérjük.
- Az önkéntesek feladatköreit meghatározzuk, meghirdetjük, valamint az ehhez kapcsolódó szerződési és szükség esetén költségtérítési rendszert fejlesztjük.
- A központi önkéntes koordinátori munkakört és a vezető önkéntesek hálózatát kialakítjuk.
- A középiskolai közösségi szolgálat keretében az önkéntesek által választható feladatokat összegyűjtjük.
- A főiskolai és egyetemi gyakorlatot végzők számára ajánlható önkéntes feladatokat összegyűjtjük és ajánljuk.
- A nyugdíjasokat bevonjuk napi tevékenységeinkbe.
- Jutalomeseményeket – kirándulások, speciális betekintési lehetőségek – szervezünk a sokat dolgozó önkénteseknek.
- Az EU által finanszírozott nemzetközi önkéntescsere-lehetőségeket felmérjük, pályázatokat készítünk el és megvalósítjuk azokat (Erasmus+, LIFE Solidarity Corps stb.).
- Az önkéntesek munkáját hangsúlyosabban ismerjük el, rendszeresen tájékoztatjuk őket a munkájuk segítségével elért eredményekről.

5.3 AZ MME BELSŐ HÁLÓZATÁNAK ÉS KOMMUNIKÁCIÓJÁNAK FEJLESZTÉSE, A TAGSÁG SZÉLES KÖRŰ TÁJÉKOZTATÁSA	
Háttér:	
Az MME összetett belső hálózata és nagy létszámú tagsága egyedi lehetőségeket kínál. A hálózat hatékonyabb működtetéséért, és hogy erre az erősségünkre az eddigieknél jobban tudjunk építeni, szükséges a belső kommunikációs rendszer és a munkaszervezés jelentős fejlesztése.	
Cél:	Tevékenységek:
<p>– a munkát hatékonyan szervező és ennek érdekében minden irányban jól kommunikáló hálózat és jól tájékozott tagság</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– hatékonyan, gyorsan és jól működő kommunikációs csatornák</p> <p>– az önkéntesek, tagok magasabb szintű tájékozottsága</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A már létező kommunikációs eszközöket (honlap, Facebook-oldal, Madártávlat, levelezőlisták) átvilágítjuk, majd szükség szerint átalakítjuk/kiegészítjük belső kommunikációs szempontok alapján. • Új belső kommunikációs elemeket definiálunk (pl. hírlevél, intranet, találkozók stb.), és ezeket beindítjuk. • A belső kommunikáció informatikai hátterét fejlesztjük. • A tagok és önkéntesek által napi szinten használt eszközöket hatékonyabban vonjuk be a belső kommunikációba (mobiltelefon, közösségi média stb.).

5.4 A TISZTSÉGVISELŐK, ÖNKÉNTESÉK ÉS MUNKATÁRSOK KÉPZÉSE, MOTIVÁLÁSA	
Háttér:	
Az egyesület legnagyobb erősségét képezik a motivált és szakmailag felkészült tisztségviselők, önkéntesek és alkalmazottak. Legyenek akár az egyesület alkalmazásában, akár önkéntes munkával járulnak hozzá a közös célokhoz, az embereink képzésével és folyamatos motiválásával tudunk egy hatékonyabb szervezetet létrehozni és fenntartani.	
Cél:	Tevékenységek:
<p>– Szakképzett és motivált önkéntes és fizetett munkaerő dolgozik az egyesület céljaiért.</p> <p>Mérhető eredmények:</p> <p>– kiadott önkénteselismerések, megtartott jutalomesemények száma</p> <p>– megtartott önkéntesképzések száma, résztvevők száma</p> <p>– munkatársak éves értékelési rendszerének adatai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az önkéntesek munkáját elismerő rendszert dolgozunk ki és indítunk el. • Jutalomeseményeket (kirándulások, speciális betekintési lehetőségek) szervezünk a sokat dolgozó önkéntesek számára. • Önkéntesképzési rendszert alakítunk ki és indítunk be külön a jelenlegi és jövőbeli tisztségviselők, valamint külön az egyes programok önkéntesei számára. • A munkatársak képzési igényeit felmérjük, a lehetőségeket mérlegelve teljesítjük ezeket. • A munkatársak éves munkatervezési és értékelési rendszerét fejlesztjük és működtetjük.

5.5 AZ EGYESÜLET BÁZISAINAK FEJLESZTÉSE, MADÁRVÁRTÁK, KÖZPONTOK KÖRÉ SZERVEZŐDŐ PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA

Háttér:

Az egyesület alakulása utáni években a madárgyűrűző és más természetvédelmi táborokra épülve indult el az önkéntesség szervezése és a közösségek kialakulása. Ezek később egyes területeken állandó központokká, „madárvártákká” alakultak; ezzel biztosítva egy-egy térségben olyan helyszínt, amely az adott közösség munkájának összefogására alkalmas. A helyszínek tudatos fejlesztését és új központok létrehozását látjuk szükségesnek az egyesület szakmai és közösségi életének felpozícióba hozását és területi megerősítése érdekében. Kitűnő helyei lehetnek ezek a területi központok az egyesület belső életének irányítása mellett az érdeklődő nagyközönséggel való kapcsolatteremtésnek is.

Cél:

- a jól működő szakmai és közösségi élet felfrissítésére alkalmas központok fejlesztése, újak kialakítása

Mérhető eredmények:

- sikeresen működtetett "bázisok" száma
- a „bázisainkon” elvégzett fejlesztések száma
- pályázatba beépített központok száma
- a "bázisok" által meghirdetett és lebonyolított programok száma
- a „bázisok” látogatottsági adatai, látogatókönyvi adatok mennyisége

Tevékenységek:

- A jelenleg működő központok/madárvárták állapotát és fejlesztési igényeit felmérjük.
- További új központok létrehozásának igényét és lehetőségét felmérő tanulmányokat készítünk.
- A már meglévő és tervezett központok fejlesztését beépítjük a pályázatokba és/vagy célzott pályázatokat írunk.
- Központokat, madárvártákat hozunk létre, és fejlesztjük azokat.
- A központok szerepét meghatározzuk és beépítjük az MME szervezeti és tervezési rendszerébe.
- A központok programjait országosan hirdetjük, a programokat egymáshoz kapcsoljuk.

VII. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE ÉS FELÜLVIZSGÁLATA – TERVEZÉSI RENDSZER

A stratégiai tervünk megvalósulását évente értékeljük, valamint 5 évente felülvizsgáljuk és szükség szerint új tervet készítünk.

Az MME elnöksége ennek megfelelően minden évben a közgyűlés elé terjeszti a stratégia megvalósulásának értékeléséről készített beszámolóját, bemutatva az eredményeket és a problémákat. A mindennapi működéshez az MME központi irodája a stratégián alapuló éves munkatervet készít. A munkatervet az elnökség hagyja jóvá, valamint értékeli minden évben.